

δημιουργία

ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ» • ΤΕΥΧΟΣ 24 • ΜΑΡΤΙΟΣ 2021 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021

200 χρόνια

από την Ελληνική Επανάσταση

Θυμόμαστε & Τιμούμε

200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση

Τη χρονιά που μας πέρασε (2020-2021) όλοι οι μαθητές του Γυμνασίου μας, στο πλαίσιο του μαθήματος των Εικαστικών υπό την επίβλεψη της καθηγήτριάς τους, κ. Γκαβαϊσέ, εργάστηκαν με διάθεση και ζήλο αποτυπώνοντας στις δημιουργίες τους ηρωικές στιγμές από τον αγώνα του 1821. Ορισμένες από αυτές διακόσμησαν τις αίθουσες και τους διαδρόμους του σχολείου μας.

Στο παρόν τεύχος, φιλοξενούνται κάποια έργα μαθητών (ζωγραφική, κολλάζ) που ζωντανεύουν το ένδοξο παρελθόν και ομορφαίνουν το περιοδικό μας.

Επίσης, δημοσιεύονται αρκετές εργασίες μαθητών για την Ελληνική Επανάσταση, τους ήρωες και τους αγώνες τους, οι οποίες παρουσιάστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς στα μαθήματα της Ιστορίας και της Λογοτεχνίας, υπό την καθοδήγηση της φιλόλογου, κ. Παπαδοπούλου.

Τέλος, παρουσιάζονται και κάποια σχετικά άρθρα που συζητήθηκαν μέσα στην τάξη και έδωσαν αφορμή για σκέψη και προβληματισμό στους μαθητές μας.

Αρριανά Άννα, Γ'1 Γυμνασίου

ΕΚΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ "Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ"

Επλ. Βενιζέλου 128, Ηλιούπολη
τηλ. 210 99 15 449

Υπεύθυνη Σύνταξης:
Βασιλική Μπιλιάλη, Φιλολόγος

Συντακτική Ομάδα:
Ναυσικά Παππά,
Καθηγήτρια Πληροφορικής,
Μαθητές και Μαθήτριες
του σχολείου

Δημιουργικό - Εκτύπωση:
Λυχνία Α.Ε., τηλ. 210 3410436
www.lyhnia.com

Εικόνα εξωφύλλου:

Κατσούρας Γιώργος, Β'1 Γυμνασίου

Εικόνα οπισθοφύλλου:

Πετάρη Μυρτώ, Γ'2 Γυμνασίου

Πετάρη Μυρτώ, Γ'2 Γυμνασίου

Τσάκαλη Δέσποινα, Γ'2 Γυμνασίου

Εθνική Παλιγγενεσία

25^ο Μαρτίου 2020. Αντί να ετοιμαζόμαστε να εορτάσουμε την εθνική μας επέτειο, εξαιτίας της πανδημίας, ζούμε ως «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι», χωρίς όλες αυτές τις εκδηλώσεις που σφυρηλατούν την εθνική ταυτότητα στα παιδιά μας και αποτελούν θεμέλιο για το μέλλον τους.

Υποσχόμαστε στους ήρωες της Παλιγγενεσίας μας ότι του χρόνου, αν ο Θεός θέλει, θα εορτάσουμε με λαμπρότητα τα 200 χρόνια που μας χωρίζουν από την Επανάσταση του 1821.

25^ο Μαρτίου 2021. Η πανδημία βασιλεύει. Στη σχολική μας ζωή κυριαρχεί το Διαδίκτυο. Μέσω αυτού επικοινωνούμε, αλληλολογαφούμε, διδάσκουμε και διδασκόμαστε. Με τη βοήθεια του Θεού, ετοιμάζουμε διαδικτυακό εορτασμό για την εθνική μας επέτειο των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821. Τα παιδιά μας και εμείς ζούμε μοναδικές καταστάσεις...

Το σημαντικότερο είναι, όμως, ότι αυτή η ημέρα, η ημέρα του Ευαγγελισμού, μας φέρνει ενώπιον του μυστηρίου της ενανθρωπήσεως του Κυρίου μας. Αυτό είναι το καλό άγγελμα, η σωτηρία μας, η αιώνια ζωή.

«Τίποτε δεν μπορεί να μας ζημιώσει με έναν Τέτοιο Θεό, που όλα τα παραχωρεί από την αγαθότητά Του. Απλώς χρειάζεται να κρατήσουμε μέχρι τέλους την ευχαριστία και την ταπεινή προσευχή της μετανοίας...», όπως γράφει ο π. Ζαχαρίας από τη μονή του Ιερού Προδρόμου του Έσσεξ.

As μείνουμε, λοιπόν, συνετοί και ψυχραιμοί με εμπιστοσύνη στον μόνο αληθινό κύριο της ζωής, τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό με τη βεβαιότητα ότι πάλι θα ανατείλουν χαρμόσυνες ημέρες...

Με αγωνιστικούς χαιρετισμούς

κ. Παπαδοπούλου, Φιλόλογος

Αντωνίου Ιωάννα, Γ΄ Γυμνασίου

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Επανάσταση του 1821

Γεωργακοπούλου Ιωάννα, Β΄ Γυμνασίου

Διακήρυξις της Εθνικής Συνελεύσεως (απόσπασμα),

Επίδαυρος, 15 Ιανουαρίου 1822

Η Επανάσταση του 1821 υπήρξε μια σειρά πολεμικών, πολιτικών και κοινωνικών γεγονότων ύψιστης σημασίας, όχι μόνο για τους άμεσα εμπλεκόμενους, τους Έλληνες επαναστάτες και την Οθωμανική Αυτοκρατορία, αλλά και για ολόκληρη την Ευρώπη. Πάιρνοντας τη σκυτάλη από τα εθνικά και συνταγματικά κινήματα της Ισπανίας και της Ιταλίας, ο Αγώνας των Ελλήνων για «πολιτική ύπαρξη και ανεξαρτησία» κρατούσε ζωντανά τα μεγάλα προτάγματα του Διαφωτισμού, της Αμερικανικής και της Γαλλικής Επανάστασης, σε μια εποχή που αυτά έμοιαζαν να σβήνουν στην Ευρώπη της Ιερής Συμμαχίας.

Οργανωμένη από τη Φιλική Εταιρεία στο πνεύμα του καρμποναρικού συνωμοτισμού, η Επανάσταση –όπως συμβαίνει με όλα τα αντίστοιχα κινήματα– πολύ γρήγορα δημιούργησε τη δική της δυναμική, υπερέβη τους γεννητόρες της και άλλαξε την ίδια την κοινωνία που την υποστήριζε. Νέοι

«[...] μᾶλλον δὲ τοὺς κατὰ μέρος πολέμους ἐνώσαντες, ὁμοθυμαδὸν ἐκστρατεύσαμεν, ἀποφασίσαντες ἢ νὰ ἐπιτύχωμεν τὸν σκοπὸν μας, καὶ νὰ διοικηθῶμεν μὲ νόμους δικαίους, ἢ νὰ χαθῶμεν ἐξ ὀλοκλήρου, κρίνοντας ἀνάξιον νὰ ζῶμεν πλέον ἡμεῖς οἱ ἀπόγονοι τοῦ περικλήους ἐκείνου ἔθνους τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ δουλείαν τοιαύτην, ἰδίαν μᾶλλον τῶν ἀλόγων ζώων, παρὰ τῶν λογικῶν ὄντων».

Καρούμπαλη Ειρήνη, Α΄ Λυκείου

στρατιωτικοί και πολιτικοί πρωταγωνιστές αναδύθηκαν δίπλα στους παραδοσιακούς φορείς της κοινοτικής εξουσίας, από τη συνεργασία ή τη σύγκρουση των οποίων γεννήθηκε η εθνική και πολιτική ταυτότητα τόσο του Αγώνα όσο και του μελλοπολεμικού κράτους.

Η Επανάσταση του 1821 ήταν πόλεμος εθνικός και ως εκ τούτου, απόλυτος και ιδιαίτερα σκληρός, συγκρατημένος στα θύματά του ενόπλιους και αμάχους και από τις δύο πλευρές. Μπορεί να διακριθεί σε τρεις περιόδους. Η πρώτη (1821-1823), είναι η φάση των επιτυχιών των επαναστατικών δυνάμεων, οι οποίες κατάφεραν να αιφνιδιάσουν την Αυτοκρατορία, εκμεταλλευόμενες τους αντιπερισπασμούς των αποστατών πασάδων. Η δεύτερη (1824-1827), σηματοδοτείται αφενός από την αναζήτηση ταυτότητας της Επανάστασης, που εκδηλώθηκε κυρίως με τους εμφυλίους πολέμους, και αφετέρου από τις στρατιωτικές ήττες που αυτή υπέστη από τους αναδιοργανωμένους πλέον Οθωμανούς και τους συμμάχους τους, Αιγύπτιους. Σε διπλωματικό επίπεδο, αντίθετα, η Επα-

νάσταση δικαιωνόταν καθώς, εκτός από την πάγια υποστήριξη των προοδευτικών κύκλων της Δύσης, μπορούσε τώρα να επωφεληθεί και από τους στρατηγικούς ανταγωνισμούς των Μεγάλων Δυνάμεων (Μεγάλη Βρετανία, Ρωσία, Γαλλία). Ως συνέπεια αυτής της μεταστροφής του κλίματος, η ναυμαχία του Ναβαρίνου έθεσε τέρμα σε αυτήν τη δοκιμασία για τους επαναστάτες. Η τρίτη περίοδος (1828-1830), συμπίπτει εν μέρει με τη διακυβέρνηση του Ιωάννη Καποδίστρια και χαρακτηρίζεται από την εκκαθάριση της Πελοποννήσου και της Στερεάς Ελλάδας από τις οθωμανικές και αιγυπτιακές δυνάμεις αλλά και από το σκληρό διπλωματικό αγώνα για τον καθορισμό των συνόρων του υπό διαμόρφωση κράτους και για το βαθμό της ανεξαρτησίας του.

Την εξέλιξη της Επανάστασης επηρέασαν και οι Εθνοσυνελεύσεις, στις οποίες συνέρχονταν κατά διαστήματα οι πολιτικές και στρατιωτικές ηγεσίες του Αγώνα, προκειμένου να καθορίσουν τους στόχους του ή και να επιλύσουν τις μεταξύ τους διαφορές.

Άρθρο (Διασκευή)

Ψήφισμα της πολωνικής Βουλής για την 200^η επέτειο της Ελληνικής Επανάστασης

«Η Ελληνική Επανάσταση ενέπνευσε τις εξεγέρσεις πολλών ευρωπαϊκών εθνών και η απόλυτη επιτυχία της απέδειξε ότι η ελευθερία μπορεί να κερδηθεί ακόμα και όταν οι αντικειμενικές συνθήκες προμηνύουν την ήττα», αναφέρει, μεταξύ άλλων, σε ψήφισμά της η πολωνική Βουλή σχετικά με την 200^η επέτειο της ελληνικής επανάστασης.

Στο ψήφισμά της η πολωνική Βουλή αναφέρει:

«Τον Μάρτιο του 1821 οι Έλληνες ξεκίνησαν έναν αγώνα για την ανεξαρτησία, που έφερε την απελευθέρωση του ελληνικού λαού από τον οθωμανικό ζυγό. Λίγοι περίμεναν τότε, ότι το σύνθημα "Ελευθερία ή Θάνατος" που δέσποζε στις σημαίες των αγωνιστών, θα επαναλαμβανόταν σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές γλώσσες». Η Ελληνική Επανάσταση ενέπνευσε τις εξεγέρσεις

πολλών ευρωπαϊκών εθνών και η απόλυτη επιτυχία της απέδειξε, ότι η ελευθερία μπορεί να κερδηθεί ακόμα και όταν οι αντικειμενικές συνθήκες προμηνύουν την ήττα.

Ο στόχος των αγωνιζόμενων Ελλήνων ήταν να οικοδομήσουν ένα σύγχρονο κράτος βασιζόμενο στην κληρονομιά της Ελλάδας αλλά και της Ευρώπης: στην ατομική ελευθερία, στη δημοκρατία, στις χριστιανικές αξίες, τις οποίες ασπαζόταν η πλειοψηφία της κοινωνίας.

Οι ξένοι έσπευσαν να βοηθήσουν τους Έλληνες.

Σταθάκου Ηλιάνα, Α'2 Λυκείου

Ναημπάντη Αγγελική, Α'2 Λυκείου

Ανάμεσά τους ήταν και οι Πολωνοί, όπως ο Franciszek Mierzejewski (Φραντσίσεκ Μιεζιεγιέφσκι), ο οποίος σκοτώθηκε μαζί με τους συντρόφους του στη Μάχη του Πέτα το 1822, πολεμώντας «Για τη δική μας και τη δική σας ελευθερία».

Η ελληνική δοκιμασία στον αγώνα για ένα ανεξάρτητο κράτος –μια νικηφόρα δοκιμασία– αποτέλεσε έμπνευση για άλλα καταπιεσμένα έθνη.

Η Πολωνία θυμάται ότι η Ελλάδα ήταν μια από τις πρώτες ευρωπαϊκές χώρες που αναγνώρισε την ανεξαρτησία της, όταν αναγεννήθηκε

μετά από 123 χρόνια διαμελισμού.

Το Κοινοβούλιο της Πολωνικής Δημοκρατίας, για την 200^η επέτειο από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης, εκφράζει την εκτίμησή του στο Ελληνικό Έθνος. Έχοντας υπόψη τις εμπειρίες από τη δική μας ιστορία, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι κάθε απελευθερωτικός ξεσηκωμός απαιτεί όχι μόνο περίσσιο θάρρος, αλλά πάνω απ' όλα, μια ισχυρή πίστη στα ιδανικά της ελευθερίας, που συχνά απαιτούν την ύστατη θυσία.

Σήμερα, μπορούμε να επαναλάβουμε με υπερηφάνεια το σύνθημα του κοινού μας ήρωα του 20^{ου} αιώνα, του Γεωργίου Ιβάνωφ-Σαϊνόβιτς, ο οποίος την ώρα της εκτέλεσής του φώναξε: «Ζήτω η Ελλάδα, ζήτω η Πολωνία!».

Άρθρο (Διασκευή)

Νεομάρτυρες, οι επαναστάτες της Πίστεως και της Αλήθειας

Μεγάλη δοκιμασία η σκληριά τετρακοσίων χρόνων αλλιά και η άρνηση της χριστιανικής πίστης φοβερός πειρασμός. Με πολλή πίστη, άσκηση, προσευχή και νηστεία οι Νεομάρτυρες είπαν το πρώτο «Όχι» στον Τούρκο κατακτητή. Παρά τη φτώχεια και την κακουλία προτίμησαν τον πλούτο της πίστης τους να λαμπυρίζει στην ψυχή τους μα και στο σώμα τους. Δεν είχε λογική η τόλημη τους! Είχαν επιλέξει να ακολουθήσουν τη μωρία του Σταυρού,

την επανάσταση της θυσίας και της συγχώρεσης. Έτρεξε άφθονο το αίμα τους στο χώμα του Λεωνίδα, του Σωκράτη, του Αγίου Δημητρίου και του Μεγάλου Κωνσταντίνου! Το δέντρο του Ελληνισμού πέταγε τα πρώτα του βλαστάρια ξανά! Ο Κύριος υπέγραψε την Ελευθερία τους και δεν πήρε πίσω την υπογραφή Του!

Μέσα στις δύσκολες ημέρες του εγκλεισμού της πανδημίας, με ιδιαίτερη συγκίνηση και ενθουσιασμό, μαθητές της α΄ και β΄ γυμνασίου στο

πλαίσιο του μαθήματος των θρησκευτικών καθώς και του διαδικτυακού εορτασμού των 200 χρόνων δημιούργησαν εξ αποστάσεως ένα βίντεο-ρεπορτάζ για τη συμβολή των Νεομαρτύρων στον Αγώνα και την Ελευθερία του Γένους. Η ενότητα, η θέληση, η δημιουργικότητα ήταν τα κυριότερα στοιχεία αυτής της ιδιαίτερης εργασίας που νίκησε τις αποστάσεις και τις όποιες δυσκολίες. Πηγή ευλογίας και δύναμης για όλους το άγγιγμα των ωραίων «νεανικών» αυ-

Αγία Φιλοθέη η Αθηναία
Αντωνακοπούλου Αμάντα, Α' Λυκείου

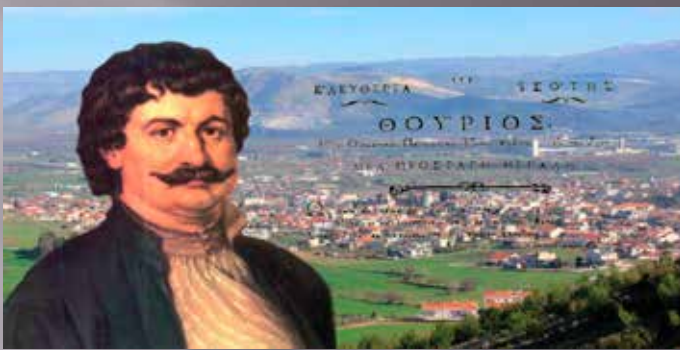
Αγ. Μιχαήλ Πακνανάς
Αντωνόπουλος Μιθτιάδης, Β' Γυμνασίου

τών προσώπων. Ας ευχηθούμε, οι Άγιοι Νεομάρ-
τυρες ως Άγιοι «παγκόσμιοι» να φωτίζουν όλο τον
κόσμο, να ενισχύουν τον όμορφο φόβο του Θεού
που νικά κάθε επίγειο φόβο και να φανερώνουν
σε μας τους τυφλούς την αγάπη του Θεού Πατέρα
μέσα στις πιο μεγάλες μας δυσκολίες!

Αδ. Ευφημία
Θεολόγος, Διευθύντρια Γυμνασίου

Οι Εθνομάρτυρες ανοίγουν τον δρόμο της ελευθερίας Ρήγας Βελεστινλής

Στα χρόνια της βαριάς σκλαβιάς, όταν η Θεσσαλία στέναζε κάτω από την τυραννία του σουλτάνου, γεννήθηκε το 1757 ο Ρήγας. Γενέτειρά του το Βελεστίνο Μαγνησίας, η αρχαία πόλη «Φεραΐ», από την οποία οι μεταγενέστεροι του απέδωσαν το επώνυμο "Φεραΐος".

Όραμά του ήταν, λοιπόν, **ο Ελληνικός λαός και όλοι οι συνυπόδουλοι λαοί να αποτινάξουν τον ζυγό του Σουλτάνου** και να εγκαθιδρύσουν και να οργανώσουν **μια ελεύθερη δημοκρατική πολιτεία** με τη διενέργεια εκλογών και την εκλογή αντιπροσωπευτικής βουλής. Αυτό ακριβώς απασχολούσε την σκέψη του και αυτό προετοίμαζε.

Τύπωσε σε έξι μήνες, αφού πήρε την άδεια του λογοκρίτη της αυστριακής αστυνομίας, τη δωδεκάφυλλη «**Χάρτα της Ελλάδος**», έναν **πολιτικό χάρτη** του κράτους που οραματιζόταν, διαιρεμένο σε επαρχίες και τοπαρχίες. Σύμφωνα με το Σύνταγμά του, το οποίο τύπωσε παράνομα, κάθε επαρχία θα συμμετείχε στη βουλή με αριθμό αντιπροσώπων ανάλογα με τον πληθυσμό της..

Οι Νεομάρτυρες, αυτοί οι πνευματικοί Διγενήδες, έδωσαν τη ζωή τους για την πίστη τους στον Χριστό. Την ιστορία μας, όμως, πιαμπρύνουν και οι Εθνομάρτυρες, που έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία.

Και στους πρώτους και στους δεύτερους οφείλουμε την ορθόδοξη και εθνική μας υπόσταση.

Ένας από τους πιο φωτισμένους Εθνομάρτυρες είναι ο Ρήγας Βελεστινλής. «Όποιος συλληγογείται ελεύθερα, συλληγογείται

καλά», έγραφε ο Ρήγας. Ελευθερία, πίστη, ελπίδα, φλόγα...ιδού η ψυχή του Ρήγα Βελεστινλή. Η ιστορία του ξεκινάει, όταν, ορμητικό παιδί της Θεσσαλίας, αρχίζει γύρω στα 1780 το ταξίδι του μέσα στην γνώση. Την κυνήγησε στην Κωνσταντινούπολη, στο Βουκουρέστι, στην Βιέννη. Σε όλα αυτά τα πολιτιστικά κέντρα μαθαίνει, μεταφράζει, συγγράφει, εκδίδει, εμπνέεται από τον Ναπολέοντα, οραματίζεται την «Παμβαλκανική Δημοκρατία» και αγωνίζεται για την ελληνική ελευθερία. Πιο γνωστό από όλα τα έργα του, ο «Θούριος». Αστραπιαία, σε λίγους μόνο μήνες, διαδίδεται από την Ευρώπη σε όλα τα ελληνικά μέρη και γίνεται το σύνθημα της ελευθερίας: «Καλύτερα μιας

Η ιστορία του ξεκινάει, όταν, ορμητικό παιδί της Θεσσαλίας, αρχίζει γύρω στα 1780 το ταξίδι του μέσα στην γνώση. Το 1785 τον βρίσκει στην Κωνσταντινούπολη, όπου συνεχίζει τις σπουδές του κι εντάσσεται στο περιβάλλον των Φαναριωτών. Στον χώρο της ιστορικής «βασιλίδος των πόλεων», στην καρδιά ενός δικτύου ζωτικών διεθνών αρτηριών είχε ανδρωθεί πνευματικά και είχε δρομολογήσει την επαγγελματική πορεία του, ως λόγιου -κυρίως γραμματικού- στο πλευρό ισχυρών εκπροσώπων της διοικητικής και πολιτικής ιεραρχίας.

Το 1788 εγκαθίσταται πια στη Βλαχία ως διοικητικός υπάλληλος.

Όπως είναι φυσικό, ο Ρήγας αγωνιούσε ιδιαίτερα για τη **αφύπνιση της συνείδησης των σκλαβωμένων Ελλήνων**. Με στόχο αυτήν λοιπόν, γράφει τον **ΘΟΥΡΙΟ**, ένα επαναστατικό τραγούδι που σε λίγους μόνο μήνες, διαδόθηκε από την Ευρώπη σε όλα τα ελληνικά μέρη και έγινε το **σύνθημα της ελευθερίας!**

LIBERTÉ
EGALITÉ
FRATERNITÉ

Η επαφή του Ρήγα με τις ιδέες της γαλλικής επανάστασης και τον Διαφωτισμό τον ώθησαν, λοιπόν, στο να αναζητήσει απαντήσεις στα επίμαχα ερωτήματα της εποχής του και λύσεις στα ανοιχτά προβλήματα, όχι μόνο του Γένους του αλλά και των γειτονικών λαών, όσοι διαβίωναν υπό καθεστώς οπισθοδρομικό και τυραννικό.

ώρας ελεύθερη ζωή, παρά σαράντα χρόνους σκλαβιά και φυλακή».

Ο ίδιος δεν πρόλαβε να δει τον μεγάλο ξεσηκωμό του Γένους μας, για τον οποίο αφιέρωσε τη ζωή του. Το πολυσήμαντο έργο του και ο μαρτυρικός του θάνατος αποτέλεσαν τον σπόρο της ελευθερίας που ρίζωσε στην ψυχή των σκλαβωμένων Ελλήνων, βλάστησε και έφερε το ποθητό αποτέλεσμα. Η πατρίδα ελευθερώθηκε.

Επιμέλεια υλικού:
κ. Παπαδοπούλου, Φιλολόγος

Θούριος

Ως τότε, παλληκάρια, να ζούμε στα στενά,
μονάχοι, σαν λιοντάρια, στες βράχες, στα βουνά;
σπηλιές να κατοικούμεν, να βλέπωμεν κλαδιά,
να Φεύγωμ' απ' τον κόσμον, για την πικρή σκλαβιά;
να χάνωμεν αδέλφια, Πατρίδα και γονείς,
τους Φίλους, τα παιδιά μας κι όλους τους συγγενείς;

Καλλιό 'ναι μιας ώρας ελεύθερη ζωή,
παρά σαράντα χρόνοι σκλαβιά και Φυλακή!

Τι σ' ωφελεί αν ζήσης και είσαι στη σκλαβιά;
Στοχάσου πώς σε ψένουν καθ' ώραν στη Φωτιά.
Βεζύρης, Δραγουμάνος, Αφέντης κι αν σταής, ο
ο Τύραννος αδικώς σε κάμει να χαής.
δουλεύεις όλ' ημέρα σε ό,τι κι αν σοι πη,
κι αυτός πασχίζει πάλιν το αίμα σου να πη.
Ο Σούτζος κι ο Μουρούζης, Πετράκης, Σκαναβής,
Γκίκας και Μαυρογένης, καηρέωτης είν' να ιδής.
Ανδρείοι καπετάνοι, παπαάδες, λαϊκοί,
σκοτώθηκαν, κι αγάδες, με άδικον σφαγή,
κι αμέτρητ' άλλοι τόσοι, και Τούρκοι και Ρωμιοί,
ζώνη και πλούτον χάνουν, χωρίς καμμιά 'Φορμή.

Η Φιλική Εταιρεία προετοιμάζει τον δρόμο για την Επανάσταση

Έργα της μαθήτριας Αρριανά Άνας, Γ΄1 Γυμνασίου

Μαντώ Μαυρογένους!!! «1821»

• Μεγαλίστη στο άγιο αυτίνο περίβλλον του πατρίμου εθίου που την εφοήθη με ξεχωριστή μορφή η την επηρεάζει με τις ιδέες διαφωτισμού. Η μορφή της, ο εφημέριος χαρακτήρας η η θύρα για την επανάσταση της Ελλάδας, την ανέδειξαν σε μια ξεχωριστή μορφή της επανάστασης!!

• Η Μαντώ Μαυρογένους ήταν ηρωίδα της Ελληνικής επανάστασης, του 1821. Ήταν το εραστέστημένο στην Τετάρτη Έλληνα, Νικόλαο Μαυρογένους!!!

• Με πλοία εξοπλισμένα με δική της εξοδαμ καταβλήσε τους πειρατές που ληματούσαν τις κτήσεις η αργότερα πολέμησε στο Πήλιο στη Φθιώτιδα και στη Λιβαθιά.

• Γεννήθηκε το 1796

1. Μικρό όνομα Ηρόδοτος
2. Μικρό όνομα Ηρόδη
3. Τον έγραψε ο Α. Σολωμός
4. Μικρό όνομα Αρσένιος
5. Μικρό όνομα Ανδρόκομος
6. Πέθανε το 1821
7. Έζησε το 1821
8. Μικρό όνομα Σκουφί
9. Απιδέχτο διπλόνομα
10. Ξεμίσησε επανάσταση στην Κοζάνη
11. Ήταν ο Μαυρογένους

Μαντώ
Αδελφός
Υπέρ της
Ρόδας
Ουδέποτε
Γραμμά
Επανάσταση
Νικόλαος
Ομάδα
Υψηλότερος
Στρατηγός

«Ψυχή μεγάλη και γλυκιά,
μετά χαράς σ' το λένω:
Θαυμάζω τις γυναίκες μας
και σ' όνομά τους μνέω.»

Διονύσιος Σολωμός
Ελεύθεροι Πολιορκημένοι

Γκίνη Αναστασία, Β΄1 Γυμνασίου

Η Επανάσταση του 1821 στην ποίησή μας

Τα γραπτά θα μείνουν. Αυτή την κληρονομιά θ' αφήσει στους επόμενους η επέτειος των διακοσίων χρόνων από την Επανάσταση, που θα 'ναι λιάθος να πιστέψουμε ότι έληξε επειδή πέρασε η 25^η Μαρτίου. Η πανδημία δεν πάγωσε τα αισθήματα, περιορίσε όμως ή ανέστειλε την εκδήλωσή τους. Και μαζί τους ανέστειλε πολλή προγραμματισμένα συνέδρια ή τα εκτόπισε στη μάλλον άχαρη και απρόσφορη για τέτοια πράγματα διαδικτυακή επικράτεια. Τα γραπτά θα μείνουν λοιπόν. Τα βιβλία που έχουν ήδη εκδοθεί και όσα θα τυπωθούν τους επόμενους μήνες.

Χριστινάκη Ελένη, Β'2 Γυμνασίου

Γιαννοπούλου Παναγιώτα, Β'1 Γυμνασίου

Για μια ανθολογία λοιπόν ο λόγος σήμερα, που χαρτογραφεί την ανταπόκριση της ποίησής μας στο μέγα γεγονός. Δεν είναι βέβαιο –και σίγουρα δεν είναι ιστορικός ή λογοτεχνικός νόμος– ότι τα συγκλονιστικά συμβάντα παράγουν συγκλονιστική λογοτεχνία. Ας θυμηθούμε ότι, εν αντιθέσει με τον μυθικό Τρωικό πόλεμο που εφοδίασε με σπουδαία θέματα και συναρπαστικές μορφές την τραγωδία, οι Περσικοί πόλεμοι, η καθοριστική σημασία των οποίων για τη μοίρα της Ελλάδας έγινε αμέσως κατανοητή, δεν απασχόλησε ιδιαίτερα την έμπνευση των ποιητών. Στους λαμπρούς «Πέρσες» του Αισχύλου, ενός πολεμιστή άλληλωςτε, έχουμε να προσθέσουμε ορισμένα επίσης λαμπρά επιγράμματα, όπως του Σιμωνί-

δη, αλλά τίποτε άλλο βαρυσήμαντο, αν κρίνουμε τουλάχιστον από τα έργα που σώθηκαν.

Όσον αφορά την ποιητική ιστορία του 1821, το όριο τέθηκε ήδη κατά την Επανάσταση, από τον Διονύσιο Σολωμό και τον Ανδρέα Κάλβο, τόσο διαφορετικούς στην τέχνη τους, και τέθηκε πάρα πολύ ψηλά. «Με τον Σολωμό η Ελλάδα έδωσε τον υψηλότερο εθνικό ποιητή της Ευρώπης», έγραφε ο Τέλλιος Άγρας το 1941 στη «Νέα Εστία» (τώρα στον 4^ο τόμο των «Κριτικών», επιμέλεια Κώστας Στεργιόπουλος, Ερμής, 1995). Το δικό τους όριο έθεσαν τα δημοτικά τραγούδια που πλάστηκαν στα εμπόλεμα χρόνια, αλλά ο ανώνυμος ποιητής είναι εκτός συναγωνισμού, ως ριζικά διαφορετικός.

Η τέχνη πριν και μετά την Ιστορία

Πάλι ο Άγρας: «Αν η Ελλάδα στραφή προς την ποιητική της Παράδοση, κανένα παράπονο, καμιά ντροπή δεν μπορεί να 'χη από τους πατριωτικούς της ποιητές. Σολωμός, Κάλβος, Βαλαωρίτης, Ζαλοκώστας, Παράσχος –οι πέντε πρώτοι μεγάλοι ποιητές–, είναι οι πέντε μεγάλοι πατριωτικοί της ποίησής μας». Προσοχή όμως: «Όταν οι κάπως "ειδοποιημένοι" έχουν πίσω τους τέτοιο βαρύ παρελθόν, πώς θέλεις να τολμήσουν τόσο εύκολα να γράψουν πατριωτικά ποιήματα; Και πώς να μη μείνει ο χώρος ελεύθερος για τους ανίδεους, τους απερίσκεπτους, τους αφελείς;».

Μετεπαναστατικά γράφτηκαν πολ-

λά αξιομνημόνευτα ποιήματα με πηγή έμπνευσης το 1821, όχι τόσο δοξαστικά όσο αυτοκριτικά ή και αυτοσαρκαστικά με φόντο το '21. Γράφτηκαν όμως και ασυγκρίτως περισσότεροι στίχοι αξιοπαράδοτοι στη λήθη, προϊόντα μιας επίπλαστης συγκίνησης, μιας μιμητικής χρήσης ξεθυμασμένων ρητορικών σχημάτων, προκάτ ληξιλογίου και κοινοτοπιών που ποιητικίζουν κραυγαλέα, επειδή η ποίηση τους είναι ξένη. Οι στίχοι της Ελένης Αρβελέρ, που δημοσιεύτηκαν πρόσφατα στην «Κ», με τίτλο «Ιστορία του Αγώνα», προστέθηκαν σε μια μακρά ακολουθία στίχων που εξαντλήθηκαν στην επιφάνεια των καλών προθέσεων να υμνηθεί η Επανάσταση, θέμα τόσο ζορικό που αποδείχτηκε δύσβατο ακόμα και για άξιους ποιητές.

Υποχρεωτική έμπνευση δεν υπάρχει. Σπουδαίοι κατά τα άλλα ποιητές, είδαν την τέχνη τους να καταντάει ρηχή, όταν ένωσαν υποχρεωμένοι (ή αναγκασμένοι από τις προσδοκίες του κοινού τους) να υμνήσουν πρόσωπα της επικαιρότητας που κατά βάση τους άφηναν αδιάφορους. Επιστράτευσαν τη ρητορική τους δεξιότητα και μόνο, τη μνήμη των δακτύλων τους, όχι της ψυχής τους. Όπως δεν γινόμαστε Παπαδιαμάντηδες αν γράψουμε για το Πάσχα, δεν γινόμαστε και Σολωμοί αν γράψουμε για το '21.

Παντελής Μπουκάλας
(Άρθρο «Καθημερινή»)

Το πρώτο φιλελληνικό ποίημα

Στο μακρινό Δουβλίνο δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 1821 ένα από τα πρώτα φιλελληνικά ποιήματα που γράφτηκαν με αφορμή την Ελληνική Επανάσταση. Εκτός από τον τίτλο, παρουσιάζει και άλλες ενδιαφέρουσες ομοιότητες με τον λίγο μεταγενέστερο Ύμνο *εις την Ελευθερίαν* του Διονυσίου Σολωμού. Το ξεχασμένο από τότε φιλελληνικό αυτό ποίημα παρουσίασε ο Διονύσης Στεργιούλης στο τεύχος 49 (2021) του περιοδικού *Μικροφιλολογικά*, που εκδίδεται στη Λευκωσία. Μεταφέρουμε εδώ ένα μεγάλο μέρος του κειμένου, καθώς και τις τρεις πρώτες στροφές του φιλελληνικού ύμνου. Όταν, λίγο μετά την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης, σχεδόν κανείς στην Ευρώπη δεν πίστευε ότι το εγχείρημα θα έχει επιτυχία για τους Έλληνες έκβαση, στην καθημερινή εφημερίδα του Δουβλίνου *Freeman's Journal* δημοσιεύεται (28.6.1821) ένα φιλελληνικό ποίημα που έχει τον τίτλο **"Greek Hymn of Liberty"**. Αποτελείται από έξι στροφές των οκτώ στίχων. Φαίνεται ότι γράφτηκε αμέσως μετά τις πρώτες πληροφορίες που έφτασαν στη δυτική Ευρώπη για την κήρυξη της επανάστασης από τον Αλέξανδρο Υψηλάντη. Λαμβάνοντας υπόψη και το χρονικό διάστημα που πιθανώς

μεσολάβησε από τη σύνθεση του ποιήματος μέχρι τη δημοσίευσή του, **ο ύμνος αυτός θα πρέπει να θεωρείται ένα από τα πρώτα ποιήματα που γράφτηκαν για την επανάσταση του 1821 [...]**.

Εντύπωση προκαλεί στον σημερινό αναγνώστη του *"Greek Hymn of Liberty"* η ομοιότητα του τίτλου με τον λίγο μεταγενέστερο (1823) Ύμνο *εις την Ελευθερίαν* του **Διονυσίου Σολωμού**. Η ομοιότητα δεν σταματά στον τίτλο, αφού η ομοιοκαταληξία «του σπαθιού την τρομερή» - «γη», την οποία χρησιμοποιεί ο Σολωμός στην πρώτη στροφή του ύμνου του, αντιστοιχεί σχεδόν επακριβώς με τις λέξεις *"land"* (γη) και *"bright sword"* (λαμπερό σπαθί), με τις οποίες τελειώνουν ο πρώτος και ο δεύτερος στίχος του ποιήματος του 1821. Υπάρχουν και άλλες ομοιότητες, που αφορούν όχι μόνο το περιεχόμενο και τη γενικότερη οπτική των δύο δημιουργών, αλλά και συγκεκριμένες αναφορές ή διατυπώσεις: η μορφή της Ελευθερίας που «*με βία μετράει τη γη*» (*"The war-cry's gone forth o'er the classical land"*, *"the spirit of Freedom's abroad"*), η μελαγχολική και λυπημένη μορφή –ή πνεύμα– της Ελευθερίας («*Εκεί μέσα εκατοικούσες /πικραμένη, εντρο-*

παλή», «*ένα εκτύπαιε τ' άλλο χέρι / από την απέλπισιά*», «*και τα πλάκωνε η σκλαβιά*», *"spirit of Freedom [...] sat brooding o'er slav'ry's abyss"*), η αναφορά στον ναό της Αγίας Σοφίας, η χρήση των λέξεων *"crescent"* και «*μισσοφέγγαρο*», οι πολέμιστές που «*Λεονταρόψυχα εκτυπιούνται*» (*"With the fury of lions pervading each breast"*) και παρομοιάζονται με λύκους («*ωσάν λύκοι*», *"like wild wolves"*), οι εκφράσεις *"on the wings of the wind"* και «*σαν το σκόρπισμα του ανέμου*», που υποδηλώνουν την ορμή της μάχης, τα ιερά κόκκαλα των μακρινών προγόνων (*"our fathers of old"*), οι αναφορές στα κομμένα κεφάλια, η στροφή '78 του σολωμικού Ύμνου (*"And Thermopylae's scene shall be acted again"*), οι στίχοι «*σας ορκίζω, αγαλλιασθείτε / σαν αδέρφια γκαρδιακά*» (*"Brothers of Freedom"*), οι εκφράσεις «*φιλελεύθερα τραγούδια*» και *"liberty's song"* κ.λπ.

Η κύρια αναφορά στους αρχαίους Έλληνες βρίσκεται στην αρχή των δύο ποιημάτων, ενώ στη συνέχεια δίνεται έμφαση σε πολεμικές σκηνές και στη διαφορετική θρησκεία των αντιμαχομένων. Σε αναδημοσίευση του 1823 το φιλελληνικό ποίημα κλείνει με αναφορά στον σταυρό, όπως και ο Ύμνος του Σολωμού, αλλά με εντελώς διαφορετικά συμφραζόμενα. Οι Τούρκοι και στα δύο ποιήματα μοιάζουν να μην εκπροσωπούν ένα άλλο έθνος, αλλά μόνο μία άλλη θρησκεία. (Βεβαίως με τον τρόπο αυτόν διαφοροποιούνται από τους αλλοθρησκούς τυράννους οι ανά την γη χριστιανοί τύραννοι). Δεν μπορούμε ωστόσο, με δεδομένη την ύπαρξη ομοιοτήτων και με προεπαναστατικά έργα, όπως με τον «*Ύμνον εις την περίφημον Γαλλίαν, τον αρχιστράτηγον Βοναπάρτην και τον στρατηγόν Γεντίλην*» του Αντωνίου Μαρτελίου, να γνωρίζουμε εάν πρόκειται απλώς για κοινούς τόπους ή εάν ο Σολωμός είχε διαβάσει τον δουβλινέζικο ύμνο του 1821.

Έργο: Στασινοπούλου Μαρίλια, Γ'2 Γυμνασίου

Παρά τις πολλές και συγκεκριμένες ομοιότητες, πρόκειται για διαφορετικά ποιήματα, που όμως χαρακτηρίζονται από την ίδια φιλελεύθερη πνοή και φαίνεται ότι ανήκουν στην ίδια «θεματική τάση» της ευρωπαϊκής ποίησης εκείνης της περιόδου. Στο φιλελληνικό αυτό ποίημα συνοψίζεται ο τρόπος με τον οποίο πολλοί ευρωπαίοι πολίτες έβλεπαν τον ελληνικό αγώνα για ανεξαρτησία, ως απευθείας συνέχεια της ηρωικής παράδοσης των αρχαίων Ελλήνων και ως ευκαιρία για μία εκ βάθρων αναγέννηση του κλασικού πνεύματος. Η αναλογία μεταξύ Περσών – αρχαίων Ελλήνων και Οθωμανών – σύγχρονων Ελλήνων είναι σαφής και προκύπτει από τις αναφορές στις Θερμοπύλες και τον Μαραθώνα. Αυτό που διαφοροποιεί τους νέους τυράννους είναι κυρίως η μουσουλμανική θρησκεία. Πιθανότατα ο δημιουργός του ύμνου είχε διαβάσει σε εφημερίδα την επαναστατική προκήρυξη του Αλέξανδρου Υψηλάντη («*Μάχου υπέρ Πίστεως και Πατρίδος*», 24.2.1821), που αναφερόταν στους «*προπάτορες*», στην «*κλασικήν γην*», στον Μαραθώνα και τις Θερμοπύλες, στο γκρέμισμα της ημισελήνου και στη δύναμη του Σταυρού. Το όνομα του Υψηλάντη αποτελεί στο ποίημα τη μόνη άμεση σύνδεση με το ιστορικό γεγονός της έναρξης της επανάστασης.

Πολλά μεταγενέστερα φιλελληνικά ποιήματα, που γράφτηκαν με αφορμή την Ελληνική Επανάσταση, χαρακτηρίζονται από την ίδια στερεότυπη προσέγγιση του επαναστατικού αγώνα των Ελλήνων. Αυτό δεν φαίνεται να έχει σχέση τόσο με τις επιδράσεις που ίσως δέχτηκαν ορισμένοι ποιητές από άλλους όσο με το κυρίαρχο τότε στην Ευρώπη (και σε μικρότερο βαθμό στις ΗΠΑ) πλάισιο ιδεών, όπως είχε διαμορφωθεί σταδιακά από τον 18^ο αιώνα, με την επανανακάλυψη των μνημείων της αρχαιότητας και την εκ νέου «ανάγνωση» της αρχαίας ελληνικής πνευματικής κληρονομιάς.

Σε αντίθεση με τον κύριο όγκο των εκατοντάδων φιλελληνικών ποιημάτων που αφορούν την επανάσταση του 1821 (τα περισσότερα με δημιουργούς ελάσσονες ποιητές), ο «*Ελληνικός Ύμνος της Ελευθερίας*» (ή «*Ελληνικός Ύμνος στην Ελευθερία*») γράφτηκε πολύ νωρίς, πριν παγιωθούν τα σχετικά στερεότυπα του είδους. Χαρακτηρίζεται από ειλικρινή ενθουσιασμό και από μεγάλη αγάπη για τους σκλαβωμένους Έλληνες. Αυτή η αγάπη ωστόσο εκφράζεται κυρίως μέσα από ιδεολογήματα της εποχής. Η έμμεση σύνδεση του συγκεκριμένου ποιήματος με δύο σημαντικές προσωπικότητες, όπως ο William Gell και ο Thomas Moore, καθιστά την περίπτωση του ύμνου αυτού ακόμη περισσότερο ενδιαφέρουσα. Αν και δεν μπορεί να τεκμηριωθεί –ή έστω να προταθεί– απευθείας σχέση με τον μεταγενέστερο Ύμνο του Σολωμού, οι σχετικές ενδείξεις θα πρέπει να μας προβληματίσουν. Ακολουθούν οι τρεις πρώτες στροφές του φιλελληνικού ποιήματος:

Μπριλάκη Αντανίκη, Γ'2 Γυμνασίου

GREEK HYMN OF LIBERTY

1. The war-cry's gone forth o'er the classical land,
Another Harmodius unsheaths his bright sword;
In troops throng around him each patriot band,
And Greece, Ypsilanti and Freedom's the word.
Remember the glories of Marathon's plain.
And the spirit that glow'd in our fathers of old,
And Thermopylae's scene shall be acted again
Till the Infidels' heads shall be turbanless roll'd.

2. Up Greeks, while the spirit of Freedom's abroad,
Which long "dove-like" sat brooding o'er slav'ry's abyss;
Each chain-worn captive disdains his vile load:
Thralldrom's life is a burden, Freedom's death is a bliss;
The minaret tow'rs send th' alarm o'er the plain;
Each Moslem his prophet invokes to his aid,
Whilst like a proud Arab steed champing the rein,
The Christian comes forth in fresh vigour array'd.

3. With the fury of lions pervading each breast,
Down on them we'll rush like wild wolves on the fold;
And the red hands of slaughter shall never know rest 'Till the edge of our blades shall their turbans unfold.
The Mussulman's cheeks now begin to wax pale,
From sophia's high dome their proud standards display'd;
But th' impostor's bright banner to shield them shall fail,
And in splinters shall fly every scimitar blade...

<http://www.mixanitouxronou.gr/quot-greek-hymn-of-liberty-quot-to-fillelliniko-poiima-poy-dimosieytike-sto-doyvlino-to-1821/>

L'Enfant

Victor Hugo

Les turcs ont passé là. Tout est ruine et deuil.
Chio, l'île des vins, n'est plus qu'un sombre écueil,
Chio, qu'ombrageaient les charmilles,
Chio, qui dans les flots reflétait ses grands bois,
Ses coteaux, ses palais, et le soir quelquefois
Un chœur dansant de jeunes filles.

Tout est désert. Mais non; seul près des murs noircis,
Un enfant aux yeux bleus, un enfant grec, assis,
Courbait sa tête humiliée;
Il avait pour asile, il avait pour appui
Une blanche aubépine, une fleur, comme lui
Dans le grand ravage oubliée.

Ah! pauvre enfant, pieds nus sur les rocs anguleux!
Hélas! pour essuyer les pleurs de tes yeux bleus
Comme le ciel et comme l'onde,
Pour que dans leur azur, de larmes orangeux,
Passe le vif éclair de la joie et des jeux,
Pour relever ta tête blonde.

Que veux-tu? Bel enfant, que te faut-il donner
Pour rattacher gaîment et gaîment ramener
En boucles sur ta blanche épaule
Ces cheveux, qui du fer n'ont pas subi l'affront,
Et qui pleurent épars autour de ton beau front,
Comme les feuilles sur le saule?

Qui pourrait dissiper tes chagrins nébuleux?
Est-ce d'avoir ce lys, bleu comme tes yeux bleus,
Qui d'Iran borde le puits sombre?
Ou le fruit du tuba, de cet arbre si grand,
Qu'un cheval au galop met, toujours en courant,
Cent ans à sortir de son ombre?

Veux-tu, pour me sourire, un bel oiseau des bois,
Qui chante avec un chant plus doux que le hautbois,
Plus éclatant que les cymbales?
Que veux-tu?
fleur, beau fruit, ou l'oiseau merveilleux?
– Ami, dit l'enfant grec, dit l'enfant aux yeux bleus,
Je veux de la poudre et des balles.

8-10 juillet 1828
Victor Hugo, *Les Orientales*

Το ελληνόπουλο

Βίκτωρ Ουγκώ

Τούρκοι διαβήκαν. Χαλασμός, θάνατος πέρα ως πέρα.
Η Χίο, τ' όμορφο νησί, μαύρη απομένει ξέρα,
με τα κρασιά, με τα δεντρά
τ' αρχοντονήσι, που βουνά και σπίτια και πλαγκάδια
και στο χορό τις λυγρές καμιά φορά τα βράδια
καθρέφτιζε μεσ' τα νερά.

Ερμιά παντού. Μα κοίταξε κι απάνου εκεί στο βράχο,
στου κάστρου τα χαλάσματα κάποιιο παιδί μονάχο
κάθεται, σκύβει θλιβερά
το κεφαλάκι στήριγμα και σκέπη του απομένει
μόνο μian άσπρη αγράμπελη σαν αυτό ξεχασμένη
μεσ' την αφάνταστη φθορά.

Φτωκό παιδί, που κάθεσαι ξυπόλυτο στις ράχες
για να μην κλαις λυπητερά, τ' ήθελες τάχα να 'xes
για να τα ιδώ τα θαλασσά
ματάκια σου ν' αστράψουνε, να ξαστερώσουν πάλη
και να σηκώσεις χαρωπά σαν πρώτα το κεφάλι
με τα μαλλιάκια τα χρυσά;

Τι θέλεις άτυχο παιδί, τι θέλεις να σου δώσω
για να τα πλέξης ξέγνοιαστα, για να τα καμαρώσω
ριχτά στους ώμους σου πλιατιά
μαλλιάκια που του ψαλιδιού δεν τα 'χει αγγίξει η κόψη
και σκόρπια στη δροσάτη σου τριγύρω γέρνουν όψη
και σαν την κλαίουςα την ιτιά;

Σαν τι μπορούσε να σου διώξει τάχα το μαράζι;
Μήπως το κρίνο απ' το Ιράν, που του ματιού σου μοιάζει;
Μην ο καρπός απ' το δεντρί
που μεσ' στη μουσουλιμανική παράδεισο φυτρώνει,
κι' έν' άλογο χρόνια εκατό κι αν πιθαλάει, Δεν σώνει
μεσ' απ' τον ίσκιο του να βγει;

Μη το πουλί που κεληπαδάει στο δάσος νύκτα μέρα
και με τη γλίκα του περνάει και ντέφι και φλογέρα;
Τι θες κι απ' όλη τα αγαθά τούτα;
Πες. Τ' άνθος, τον καρπό; Θες το πουλί;
– Διαβάτη, μου κράζει το Ελληνόπουλο
με το γαλάζιο μάτι:
Βόλια, μαπαρούτι θέλω. Να!

Μετάφραση
Κωστή Παλαμά

Wilhelm Müller: ένας μεγάλος Γερμανός ποιητής, ψυχή του Φιλελληνικού κινήματος στη Γερμανία

Hellas und die Welt

... Ohne die Freiheit, was wärest du Hellas?
Ohne dich, Hellas, was ware die Welt?
Kommt. ihr Völker aller Zonen,
seht die Brüste,
Die euch säugten
Mit der reinen Milch der Weisheit!
Sollen Barbaren sie zerfleischen?
Seht die Augen,
Die euch erleuchteten
Mit dem himmlischen Strahle der Schönheit!
Sollen sie Barbaren blenden?

Η Ελλάδα και ο κόσμος

... Τι θα ήσουν, ω Ελλάδα, αν δεν είχες λευτεριά;
Τι θα ήτανε ο κόσμος δίχως σε, Ελλάδα μου;
Όλοι οι λαοί ελάτε,
να τα στήθη
που σας βύζαξαν
Με το γάλλη της σοφίας!
Θα τα σκίσουν βάρβαροι
Να τα μάτια
Που σας φώτισαν
Με ακτίνες θείου κάλλους!
Βάρβαροι θα τα τυφλώσουν;

Με τους δύο πρώτους στίχους της πρώτης στροφής του ποιήματος με τίτλο: «Η Ελλάς και ο κόσμος» (1824), ο Γερμανός φιλέλληνας δικαίως αποκαλείται «Ελληνας Müller» ή «Müller των Ελλήνων», εφόσον αφιέρωσε την ποιητική του ιδιοφυΐα στην ιδέα της εθνικής ελευθερίας.

Γεννημένος το 1794 στο Dessau της βόρειας Γερμανίας ξεχώρισε από πολύ νωρίς τόσο για τη συγγραφική του δραστηριότητα, όσο και για το ποιητικό του ταλέντο. Από τα μαθητικά του χρόνια υπήρξε ενθουσιώδης φίλος του ελληνικού πολιτισμού και του ελληνικού ιδεώδους. Αποφάσισε να σπουδάσει αρχαία ελληνική φιλολογία στο Βερολίνο, όπου δίδασκε ο Friedrich August Wolf, ο γνωστός ερμηνευτής των Ομηρικών επών, του οποίου έγινε ο πιο αγαπητός μαθητής.

Ο Γερμανός ποιητής από το 1821 και έπειτα αφιερώνεται σε μια πολύπλευρη εκδοτική, λογοτεχνική και μεταφραστική ενασχόληση με την Ελλάδα (αποδεικνύοντας ότι ο Φιλελληνισμός του δεν περιορίστηκε μόνο στην ποίηση). Στα «*Τραγούδια των Ελλήνων*» ("Lieder der Griechen") λαμβάνει ως πρότυπά του, έξω από τον γερμανικό χώρο, τον Λόρδο Βύρωνα και τον Βε-

Το μνημείο του Wilhelm Müller στο κεντρικό πάρκο του

Wilhelm Müller (Γουλιέλμος Müller ή Müllerος ή Έλληνας Müller)

ρανζέρο, επιθυμώντας να εκφράσει έναν αντίστοιχο μαχητικό φιλελευθερισμό.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα ποιήματά του έχουν μελοποιηθεί από τον Schubert (οι περίφημες συλλογές τραγουδιών Winterreise και Die schöne Müllerin) και τον Brahms.

Δυστυχώς το νήμα της ζωής κόπηκε πολύ απότομα στα 33 του έτη και δεν κατάφερε να ολοκληρώσει το πολύτιμο έργο του.

Η προσφορά του Müller απέναντι στην Ελλάδα ήταν τόσο μεγάλη, έτσι ώστε προς τιμήν του το ελληνικό κράτος προσέφερε πεντελικό μάρμαρο στη γυναικεία του για να φιλοτεχνηθεί προτο-

μή και εντοχισμός αναμνηστικής πλάκας στην οικία του. Η επιγραφή του μνημείου είναι γραμμένη στα ελληνικά. «*Τῶ τῆς ἐλληνικῆς ἐλευθερίας ἀοιδῶ τὸν λίθον ἐκ τῶν Ἀττικῶν καὶ Λακωνικῶν λατομείων, ἡ Ἑλλῆς εὐγνωμονοῦσα*». Πέραν τούτου, ύστερα από πρόταση του θεμελιωτή της ελληνικής λαογραφίας, Νικόλαου Πολίτη, στον δήμαρχο Αθηναίων Δημήτρη Σούτσο, μετονομάστηκε το 1884 ο δρόμος που τέμνεται με την οδό Κεραμεικού στο Μεταξουργείο σε οδό «Μυλλιέρου».

Επιμέλεια υλικού:
κ. Λιόση, καθηγήτρια Γερμανικών

Η περικεφαλαία του Κολοκοτρώνη

Αν ακούσεις τη λέξη «περικεφαλαία», πού τρέχει ο λογισμός σου, ιδίως εφέτος; Μάλλον στον Θεόδωρο (ή «Θοδωράκη») Κολοκοτρώνη. Αυτός αποδεικνύεται ασύγκριτα πιο επιτυχημένος από όλους τους άλλους πρωταγωνιστές του 1821, όχι μόνο ως στρατιωτικός ηγέτης, αλλά και ως ιδιοφυής μάστορας στην αυτοπροβολή και στην αυτομυθοποίηση – δηλαδή, στην κατασκευή του ίδιου του δικού του μύθου για την αιωνιότητα.

Το έκανε βέβαια με τις αναμνήσεις του, που υπαγόρευσε στον Γεώργιο Τερτσέτη – πρώτα δικαστή του, αλλά ύστερα θαυμαστή του και θεματοφύλακα του μύθου του. Αυτός βρήκε και τον μεγαλόστομο τίτλο «Διήγησις συμβάντων της ελληνικής φυλής», ενώ δεν πρόκειται παρά για εντελώς προσωπικά απομνημονεύματα. Στο πεδίο του γραπτού λόγου, τον Κολοκοτρώνη ξεπέρασε μόνο ο Ιωάννης Μακρυγιάννης. Αλλά στο πεδίο της εικόνας, ο Κολοκοτρώνης αποδείχθηκε ασυναγώνιστος – χάρη στην περικεφαλαία του.

Πρώτη φορά εμφανίζεται ο Κο-

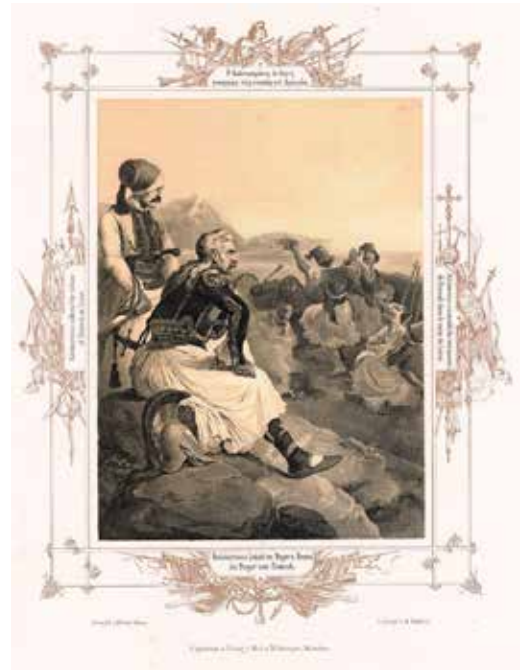

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης όπως τον ζωγράφησε ο Benjamin Mary, στις 7 Απριλίου 1842

λοκοτρώνης με τη χαρακτηριστική περικεφαλαία του στην υποδοχή του Όθωνα το 1833. Έτσι τον ζωγράφησε εκ του φυσικού ο Hess, προκειμένου να αποτυπώσει με οιονεί φωτογραφική ακρίβεια την ιστορική σκηνή.

Φορούσε ποτέ την περικεφαλαία νωρίτερα ο θρυλικός Γέρος του Μοριά; Ασφαλώς όχι στον πόλεμο (δί-

νοντας άστοχα στόχο), όπως νόμιζε παλιότερα και το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, σύμφωνα με τον οδηγό του 1994. Ίσως παρασύρθηκαν από την τοιχογραφία του Hess και την οικεία αντίστοιχη λιθογραφία μετά το 1845, που δείχνει τον Κολοκοτρώνη καθιστό να κοιτάζει παλικάρια που χορεύουν, μετά τη νίκη στα Δερβενά-

«ΣΙΓΑ ΔΙΑΒΑΘΗ. ΕΔΩ ΚΟΙΜΑΤΑΙ «ΕΦΙΠΠΟΣ ΧΩΡΕΙ ΓΕΝΝΑΙΕ
ΣΤΡΑΤΗΓΕ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΤΟΥΣ ΛΑΟΥΣ
ΠΩΣ ΟΙ ΔΟΥΛΟΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ»
Άγαλμα του Κολλοκοτρώνη έφιππου
μπροστά στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Η στρατιωτική στολή και η πολεμική εξάρτηση του Θεόδωρου
Κολλοκοτρώνη. Φυλάσσονται στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο
στην Αθήνα, επί της οδού Σταδίου

κια, έχοντας την περικεφαλαία ακουμπισμένη στο έδαφος δίπλα του. Ευτυχώς, σήμερα διευκρινίζουν ότι ο Κολλοκοτρώνης δεν φορούσε ποτέ την περικεφαλαία του στη μάχη... Ούτε όμως την είχε μαζί του. Δια-

φορητικά, θα την είχε φορέσει όταν πόζαρε στον Krazeisen το 1827.

Ο Τερτσέτης τονίζει ότι ο Κολλοκοτρώνης άρχισε να μεταχειρίζεται την περικεφαλαία «ως τμήμα της επίσημης ενδυμασίας του» μόνο μετά το τέλος της Επανάστασης. Γιατί τη φόρεσε το 1833 ειδικά στην υποδοχή του Όθωνα; Ασφαλώς όχι απλώς για να κάνει εφήμερη εντύπωση, μοιλονότι ήταν «ο μόνος με την περικεφαλαία του». Η περικεφαλαία συνδύαζε με μοναδικό τρόπο την τότε ευρωπαϊκή στρατιωτική ενδυμασία με την ελληνική αρχαιότητα. Ο Τερτσέτης στα «Προηγόμενά» του παρασύρεται σε ηλυρικές εξάρσεις γράφοντας για τον Τσωρτς («Τζουρτζ») και τον Κολλοκοτρώνη, όταν υπηρετούσαν μαζί το 1810-1816: «Τα ξανθά μαλλιά του ενός, τα μαύρα του άλλου εστολίζοντο από την

Ελληνική περικεφαλαία των αρχαίων». Από τους Έλληνες θεωρήθηκε πάντα ότι η περικεφαλαία του Κολλοκοτρώνη παραπέμπει στους αρχαίους προγόνους, άσχετα από τη βρετανική της προέλευση, ενώ στους Ευρωπαίους ήταν αναγνωρίσιμη και οικεία ως στοιχείο της στολής πολεμικών τους συνταγμάτων (π.χ. δραγόνων).

Τη φορούσε μήπως ο Γέρος του Μοριά στη συνέχεια; Μάλλον όχι. Φορούσε από το 1835 το επίσημο ψηλό φέσι της Φάλλαγγας, με το χαρακτηριστικό έμβλημα και το στέμμα, όπως πόζαρε στον Mary το 1842. Κέρδισε όμως τελικά ο Hess! Όλες οι μετά το 1842 απεικονίσεις του Κολλοκοτρώνη με περικεφαλαία προέρχονται αποκλειστικά από τον Hess. (Μάλλον όχι από τη μινιατούρα, που δεν ήταν γνωστή, αλλά από τον πελώριο πίνακα της άφιξης του Όθωνα, που την ενσωματώνει. «Ο Κολλοκοτρώνης εν Λέρνη συναγείρει τους νικητάς του Δράμαλη». Λιθογραφία από την τοιχογραφία του Peter von Hess, μετά το 1845.

«ΣΙΓΑ ΔΙΑΒΑΘΗ. ΕΔΩ ΚΟΙΜΑΤΑΙ Ο ΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΟΡΙΑ.
ΤΟΝ ΥΠΙΝΟ ΤΟΥ ΜΗ ΤΟΥ ΤΑΡΑΞΕΙΣ»

Ο Κολλοκοτρώνης ενταφιάστηκε στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών, όπου βρίσκεται και σήμερα το ταφικό μνημείο του. Τα οστά του, όμως, βρίσκονται στην Τρίπολη, όπου μεταφέρθηκαν το 1930, μετά από αίτημα των Αρκάδων, το οποίο αποδέχθηκε ο τότε πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος.

(Αναδημοσίευση)
κ. Γιώργος Θ. Μαυρογορδάτος
ιστορικός, τ. καθηγητής
Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΑΠΑΘΥΜΙΟΣ ΒΛΑΧΑΒΑΣ

Ένας ήρωας της Ελληνικής Επανάστασης

Μια εξέχουσα μορφή του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα κατά την προεπαναστατική περίοδο είναι αναμφισβήτητα ο εκ Βλαχάβας εθνομάρτυρας παπα-θύμιος Βλαχάβας, ο οποίος στο ένα χέρι κρατούσε τον Σταυρό και στο άλλο το καριοφίλι, αναλώνοντας την ζωή του στον αγώνα για την αποτίναξη του Οθωμανικού ζυγού. Πρόσφερε τα πάντα στον αγώνα, ακόμα και αυτήν την ίδια του τη ζωή.

Ο Ευθύμιος γεννήθηκε γύρω στα 1770 στην Καλαμπάκα. Χειροτονήθηκε παπός (απ' όπου και το «παπα-θύμιος» με το οποίο έμεινε γνωστός) και ύστερα από τον θάνατο του πατέρα του ανέλαβε το αρματολίκι των Χασίων. Βασανίστηκε από

Καρούμπαλη Ειρήνη, Α' Λυκείου

τους Τούρκους επί ημέρες στις φυλακές των Ιωαννίνων και υπέστη μαρτυρικό θάνατο. Για την εκτέλεσή του οι μαρτυρίες δεν συμφωνούν. Άλλοι την τοποθετούν το 1808, ενώ κάποιοι στις αρχές του 1809.

Σήμερα υπάρχει ένα μνημείο του ένδοξου παπα-Ευθύμη στο κέντρο της Καλαμπάκας. Επίσης, προς τιμήν του έχει ιδρυθεί ο σύλλογος «Παπα-θύμιος» Βλαχάβας, ο οποίος πραγματοποιεί κάθε χρόνο μεγάλες εκδηλώσεις με τα χορευτικά του τμήματα όλων των ηλικιών.

Ιωάννα Τζιλίνη, Α' Λυκείου

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΝΑΡΗΣ

Η ζωή του θρυλικού πυρπολητή

Ο Κωνσταντίνος Κανάρης γεννήθηκε το 1793 στα Ψαρά, στους κόλπους μιας οικογένειας με μεγάλη ναυτική παράδοση. Το πραγματικό του όνομα ήταν Κωνσταντίνος Νικολάου Σπηλιωτέας, ενώ το Κανάρης ήταν ψευδώνυμο. Ο πατέρας του Μιχαήλ ή Μικές Κανάργιος ή Κανάριος διατέλεσε επανειλημμένα δημογέροντας του νησιού και από τον γάμο του με τη Μαρία (το γένος Μπουρέκα) απέκτησε τρία αγόρια, τον Αναγνώστη, τον Γεώργιο και τον Κωνσταντίνο. Όμως λίγο αργότερα, έχασε τον πατέρα του σε πολύ μικρή ηλικία και μη έχοντας άλλη διέξοδο άρχισε να δουλεύει σε πλοία άλλων συγγενών του, κυρίως του θείου του Δημήτρη Μπουρέκα. Μάλιστα σε ηλικία μόλις 20 ετών ανέλαβε καπετάνιος του πλοίου και ταξίδεψε σε όλη τη Μεσόγειο, ενώ δύο χρόνια αργότερα παντρεύτηκε τη Δέσποινα Μανιάτη, κόρη γνωστής

ναυτικής οικογένειας των Ψαρών, με την οποία απέκτησαν επτά παιδιά, έξι αγόρια και ένα κορίτσι. Όταν έμαθε ότι ξέσπασε η επανάσταση στη Μολδοβλαχία με εμπνευστή, τον Αλέξανδρο Υψηλάντη, έσπευσε να πάρει μέρος στον πρώτο «πολεμικό στόλο» των Ψαριανών υπό τον Νικολή Αποστόλη. Από τους πρώτους μήνες ο Κανάρης ξεχώρισε για το θάρρος και την αποφασιστικότητά του, κάνοντας επιδρομές στα μικρασιατικά παράλια, ενώ κατόπιν εντάχθηκε στα πυρπολικά.

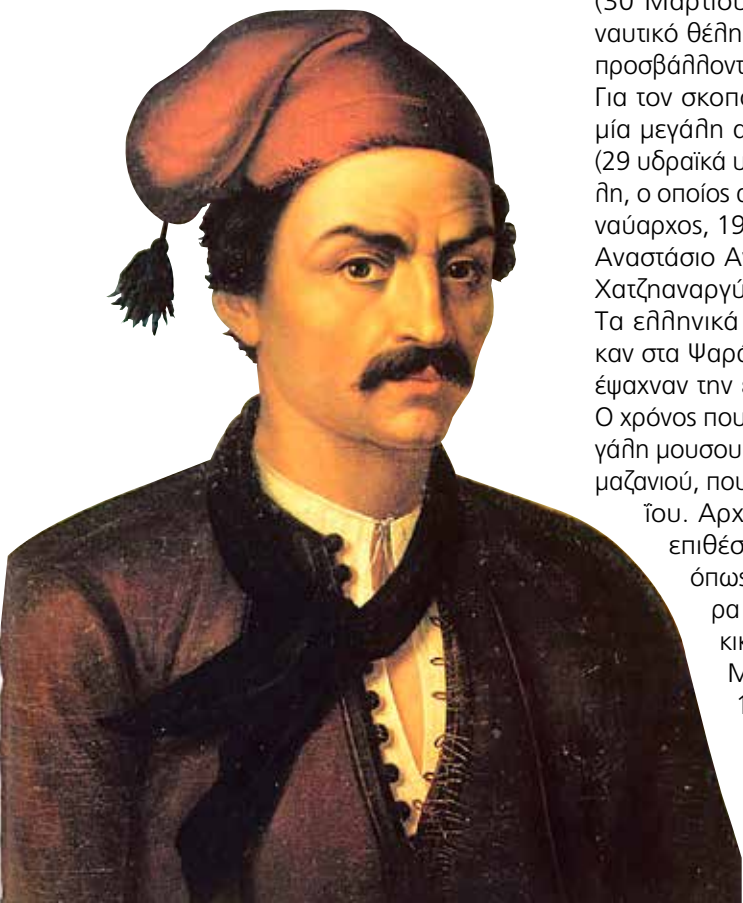
Η ΠΙΟ ΓΝΩΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΟΥ: Η ΑΝΑΤΙΝΑΞΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΝΑΥΑΡΧΙΑΔΑΣ ΣΤΗ ΧΙΟ

Μετά την καταστροφή της Χίου (30 Μαρτίου 1822), το ελληνικό ναυτικό θέλησε να πάρει εκδίκηση, προσβάλλοντας τον τουρκικό στόλο. Για τον σκοπό αυτό συγκροτήθηκε μία μεγάλη αρμάδα από 64 πλοία (29 υδραϊκά υπό τον Ανδρέα Μιαούλη, ο οποίος αναγνωριζόταν ως αρχιναύαρχος, 19 σπετσιώτικα υπό τους Αναστάσιο Ανδρούτσο και Ανδρέα Χατζηναργύρου και 16 ψαριανά). Τα ελληνικά πλοία συγκεντρώθηκαν στα Ψαρά στα τέλη Απριλίου κι έψαχναν την ευκαιρία να δράσουν. Ο χρόνος που επιλέχθηκε ήταν η μεγάλη μουσουλμανική γιορτή του ραμαζανιού, που ξεκινούσε στις 10 Μαΐου. Αρχικά, έγιναν απόπειρες επιθέσεων, αλλά απέτυχαν, όπως απέτυχε και η απόπειρα πυρπόλησης της τουρκικής ναυαρχίδας στις 18 Μαΐου. Τον Ιούνιο του 1822, ο Ψαριανός πολεμιστής αποφάσισε να

απαντήσει στην πρωτοφανή τουρκική σφαγή της Χίου, που κόστισε τη ζωή σε δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους και οδήγησε χιλιάδες στα σκλαβοπάζαρα. Έβαλε στόχο να βυθίσει τη ναυαρχίδα του Καρά Αλή. Τα πυρπολικά του Κανάρη και του Ανδρέα Πιπίνου ανέλαβαν το τολημηρό εγχείρημα. Τη νύχτα που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί η επίθεση, οι Τούρκοι γιόρταζαν το Μπαϊράμι στο κατάστρωμα της ναυαρχίδας, με αποτέλεσμα να μη φρουρείται αποτελεσματικά. Το πυρπολικό του Κανάρη έριξε το μπουρλότο και πριν προλάβουν οι Τούρκοι να απομακρυνθούν, η φωτιά έφτασε στην πυριτιδαποθήκη, η οποία ανατινάχτηκε. Ο απολογισμός ήταν 2.000 νεκροί Οθωμανοί, ανάμεσά τους και ο Καρά Αλής. Από την ένδοξη αυτή στιγμή, ο ναύαρχος του '21 έμεινε γνωστός και ως «μπουρλοτιέρης».

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

Ο Κανάρης κέρδισε την εκτίμηση των συναγωνιστών του για την αποφασιστικότητα και τη σωφροσύνη του χαρακτήρα του. Γι' αυτό ανήλθε και στα υψηλότερα αξιώματα της πολιτείας μετά την απελευθέρωση. Το 1826 τοποθετήθηκε κυβερνήτης του νέου πλοίου «Ελλάς», ενώ το 1827 αντιπροσώπευσε τα Ψαρά στην Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας και ήταν ένας από τους πιο θερμούς υποστηρικτές του Ιωάννη Καποδίστρια, ο οποίος τον χρησιμοποίησε για την καταστολή των διαφόρων ανταρσιών στη Μάνη και την Ύδρα. Ο Καποδίστριας θα τον διορίσει αρχικά φρούραρχο της Μονεμβασίας και κατόπιν διοικητή μιας ναυτικής μοίρας που θα πολεμήσει τους αγγλόφιλους και τους αντικυβερνητικούς της Ύδρας. Στον Κανάρη ανατέθηκε να συλλέ-

βει τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη, όταν ο τελευταίος δραπέτευσε από το Ναύπλιο. Απογοητευμένος λόγω της δολοφονίας του Καποδίστρια, ο Κανάρης αποσύρθηκε στη Σύρο, όπου ιδιώτευσε για ένα διάστημα. Μετά τη μεταπολίτευση του 1843, ο Κανάρης έγινε υπουργός Ναυτικών στην κυβέρνηση Ανδρέα Μεταξά και κατόπιν στην κυβέρνηση Ιωάννη Κωλέττη. Το 1854 έγινε υπουργός Ναυτικών στην κυβέρνηση Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου. Επειδή οι ιδέες του γίνονταν όλο και περισσότερο αντιμοναρχικές, το 1861 αρνήθηκε τη σύνταξη που του χορήγησε η Κυβέρνηση.

Μετά την έξωση του Όθωνα, ο ίδιος μετέβη στη Δανία ως επικεφαλής επιτροπής για να προσφέρει τον θρόνο στον μετέπειτα βασιλιά Γεώργιο Α'. Στη συνέχεια διετέλεσε υπουργός Ναυτικών στην κυβέρνηση Ρούφου. Κατόπιν, το 1864 σχημάτισε ο ίδιος κυβέρνηση, η οποία μετά από ένα μήνα παραιτήθηκε και σχημάτισε νέα, που παρέμεινε επί ένα χρόνο στην εξουσία. Το 1877 τέθηκε επικεφαλής οικουμενικής κυβέρνησης για να αντιμετωπιστούν οι δύσκολες για τη χώρα περιστάσεις που δημιούργησε ο Ρωσοτουρκικός πόλεμος (1877-1878).

Η ΕΙΔΗΣΗ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ο «ναύαρχος», όπως τον αποκαλούσε ο λαός, πέθανε επί των επαλήξεων της πολιτικής στις 2 Σεπτεμβρίου 1877 και κηδεύτηκε με μεγαλοπρέπεια στο Α΄ νεκροταφείο σε ηλικία 84 ετών. Έπασχε από χρόνια ημιπληγία και κατέληξε από ανακοπή καρδιάς. Τα κατορθώματα του θρυλικού ναυάρχου σκόρπισαν τον πανικό στους Οθωμανούς και επηρέασαν αποφασιστικά την πορεία της επανάστασης. Διέπρεψε στη θάλασσα, με κορυφαία στιγμή την πυρπόληση της τουρκικής ναυαρχίδας στη Χίο, το 1822.

Καρούμπαλη Ειρήνη, Α΄ Λυκείου

Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα

(11 Μαΐου 1771 - 22 Μαΐου 1825)

Η Επανάσταση του 1821 για την κατάκτηση της ανεξαρτησίας γέννησε ήρωες και ηρώιδες, τα ονόματα των οποίων συνδέονται με ένδοξα γεγονότα της εποχής.

Η Λασκαρίνα «Μπουμπουλίνα» Πινότση υπήρξε μια από τις μεγαλύτερες φυσιογνωμίες της επανάστασης του 1821. Η ζωή της υπήρξε τραγική από την ώρα που γεννήθηκε έως την ώρα που σκοτώθηκε από Έλληνες. Κόρη του Υδραίου πλοίαρχου Σταυριανού Πινότση και της Σκεύως (Παρασκευής) Κοκκίνη, η Λασκαρίνα γεννήθηκε στις φυλακές της Κωνσταντινούπολης στις 11 Μαΐου 1771, όταν πήγε εκεί η μητέρα της για να ελευθερώσει το άνδρα της. Ο Σταυριανός Πινότσης αφήνει την τελευταία του πνοή στη φυλακή και μητέρα και κόρη επιστρέφουν στην Ύδρα, όπου όλοι οι συγγενείς του πατέρα της διεκδικούσαν την περιουσία τους. Η Σκεύω με τη μικρή Λασκαρίνα έφυγαν και εγκαταστάθηκαν πάμπωχες στις Σπέτσες. Το 1786 η μητέρα της Λασκαρίνας παντρεύτηκε για δεύτερη φορά, τον εύπορο Σπετσιώτη πλοίαρχο και πρόκριτο του νησιού, Δημήτριο Λαζάρου ή Ορλώφ. Έτσι

Αγγελιοπούλου Ελένη, Γ΄ Γυμνασίου

δόθηκε η ευκαιρία στη Λασκαρίνα να λάβει αξιόλογη μόρφωση.

Δυο φορές παντρεύτηκε με σημαντικούς καπετanaίους των Σπετσών, τους οποίους έχασε σε ναυμαχίες στη Μεσόγειο: την πρώτη φορά σε ηλικία 17 ετών με τον Σπετσιώτη πλοίαρχο Δημήτρη Γιάννουζα, με τον οποίο απέκτησε τρία παιδιά και τη δεύτερη σε ηλικία 30 ετών με τον Σπετσιώτη πλοίαρχο Δημήτρη Μπούμπουλη, με τον οποίο απέκτησε άλλα τρία παιδιά, οπότε υιοθετήθηκε και το όνομα «Μπουμπουλίνα».

Πεθαίνοντας ο Μπούμπουλης άφησε μεγάλη περιουσία στη σύζυγό του, η οποία την αξιοποίησε στην κατασκευή πλοίων. Ένα από αυτά ήταν το περίφημο «Αγαμέμνων», το πρώτο και μεγαλύτερο ελληνικό πλοίο. Το 1816 η Μπουμπουλίνα βρέθηκε στην Κωνσταντινούπολη για να διευθετήσει κάποια περιουσιακά της ζητήματα. Εκεί συνάντησε τη μητέρα του Σουλτάνου Μαχμούτ Β΄, Βαλιντέ Σουλτάνα, η οποία, εντυπωσιασμένη από τον χαρακτήρα και την προσωπικότητά της, έπεισε τον γιο της να υπογράψει ειδικό φερμάνι που εξασφάλιζε την περιουσία της Μπουμπουλίνας.

Κατά την παραμονή της στην Κωνσταντινούπολη (αλλά ίσως και σε επόμενο ταξίδι της), έρχεται σε επαφή με τους Φιλικούς και μπει

Αντωνοπούλου Αμάντα, Α΄ Λυκείου

στη Φιλική Εταιρεία – η μόνη γυναίκα που γνώριζε το μυστικό της Φιλικής Εταιρείας και ήταν πανέτοιμη όταν ξέσπασε η επανάσταση. Αγοράζει μυστικά όπλα και πολεμοφόδια από τα ξένα λιμάνια, τα μετέφερε κρυφά με τα καράβια της και τα αποθήκευσε σε διάφορες κρύπτες στο σπίτι της και στο νησί. Το 1820 τελείωσε η ναυπήγηση του «Αγαμέμνονα» και στις 13 Μαρτίου του 1821 η **Μπουμπουλίνα** ύψωσε στο κατάρτι του τη δική της σημαία – τον αετό με την άγκυρα και τον φοίνικα. Κατόπιν συγκρότησε δικό της εκστρατευτικό σώμα από Σπετσιώτες, τους οποίους αποκαλούσε «γενναία μου παλικάρια» και συντηρούσε η ίδια επί σειρά ετών, όπως και τα πληρώματά της, αναλαμβάνοντας να αρματώνει, να συντηρεί και να πληρώνει τον στρατό αυτόν μόνη της. Χωρίς να ηλιθιάται τα

Καϊκανδή Ελένη, Γ΄ Γυμνασίου

χρήματα, κατάφερε να περικυκλώσει τα τουρκικά οχυρά στο Ναύπλιο και στην Τρίπολη, ώστε ήδη τα δύο πρώτα χρόνια της επανάστασης είχε ξοδέψει όλη της την περιουσία σε κάραβια και εξοπλισμό για την Ελληνική Επανάσταση.

Οι Σπέτσες υπήρξαν το πρώτο νησί που κήρυξε την επανάσταση. Πρώτη από όλους αναχώρησε προς το Ναύπλιο η Μπουμπουλίνα με τον «Αγαμέμνονα» επικεφαλής μοίρας πλοίων και με κυβερνήτη τον γιο της Γιάννο Γιάννουζα για να ενισχύσει την πολιορκία του. Στη μάχη του Χαράδρου, κοντά στο Άργος, αποκεφαλίστηκε ο γιος της παλεύοντας σώμα με σώμα με τους Τούρκους. Η Μπουμπουλίνα επανέρχεται με περισσότερο πείσμα στην πολιορκία του Ναυπλίου, όπου στέλνει ενισχύσεις και ο Κολλοκοτρώνης.

Επίσης, η Μπουμπουλίνα συνεισέφερε με τα πλοία της στην πολιορκία της Μονεμβασίας. Η μεγαλύτερη, όμως, προσφορά της σημειώνεται στην άλωση της Τριπολιτσάς, καθώς με κίνδυνο της ζωής της απομόνωσε τα χαρέμια του Χουρσίτ πασά και έσωσε τα γυναικόπαιδα από τη σφαγή. Τήρησε, έτσι, την υπόσχεσή της στη Βαλιντέ Σουλτάνα να συντρέξει όποια Τουρκάλα ζητούσε τη βοήθειά της. Έπειτα, μαζί με τον Κολλοκοτρώνη και τους άλλους αρχηγούς πέρασε όλη την Πελοπόννησο εμπυκλώνοντας τους μαχητές.

Επέστρεψε στην πολιορκία του Ναυπλίου, όπου οι επιθέσεις της

ενάντια στο πολιορκημένο Ναύπλιο ήταν μία σελίδα απaráμιλλου ηρωισμού. Η φήμη του ονόματός της συνδέθηκε με την απελευθέρωση του Ναυπλίου και η Διοίκηση του Ναυπλίου, αναγνωρίζοντας την προσφορά της στον Αγώνα, της παραχώρησε ένα από τα καλύτερα σπίτια του Ναυπλίου όπου και εγκαταστάθηκε.

Όσο ένδοξα εισήλθε στο Ναύπλιο η Μπουμπουλίνα, τόσο άδοξα αναγκάστηκε να αποχωρήσει. Κατά τις εμφύλιες συγκρούσεις, τάχθηκε με τους στρατιωτικούς και τον Κολλοκοτρώνη, χωρίς όμως να πάρει ενεργό μέρος στις συγκρούσεις και όταν το Ναύπλιο παραδόθηκε στο νέο Εκτελεστικό, η Μπουμπουλίνα εκδιώχθηκε από την πόλη ως ανεπιθύμητη. Τελικά εξορίστηκε στις Σπέτσες το 1825 με ό,τι της είχε απομείνει από την περιουσία της, παρακολουθώντας τα θλιβερά γεγονότα του εμφυλίου από εκεί.

Ωστόσο, η φιλοπατρία της Μπουμπουλίνας υπερίσχυε όλων των άλλων αισθημάτων της. Ενώ έκανε πάλη προετοιμασίες για να λάβει μέρος στον καινούργιο αγώνα εναντίον του Ιμνηράημ στο λιμάνι της Πύλου στην Πελοπόννησο, έρχεται το αναπάντεχο τέλος της. **Στις 25 Μαΐου 1825 η Μπουμπουλίνα έπεσε νεκρή στο σπίτι του πρώτου άντρα της**, εξαιτίας μιας βεντέτας που προκλήθηκε από τον έρωτα του μικρότερου γιου της από τον πρώτο της γάμο με μία κοπέλα συγγενή του ετεροθαλούς αδελφού της Μπουμπουλίνας. Οι δύο νέοι βρισκόνταν μαζί με την Μπουμπουλίνα στο σπίτι της και οι συγγενείς της κοπέλας, εξαγριωμένοι για την απαγωγή, πήγαν εκεί να ζητήσουν εξηγήσεις. Τα λόγια της Μπουμπουλίνας προς αυτούς ήταν αρκετά για να οπλίσουν το χέρι του αγνώστου, λόγω σκότους, δολοφόνου, ο οποίος πυροβόλησε την

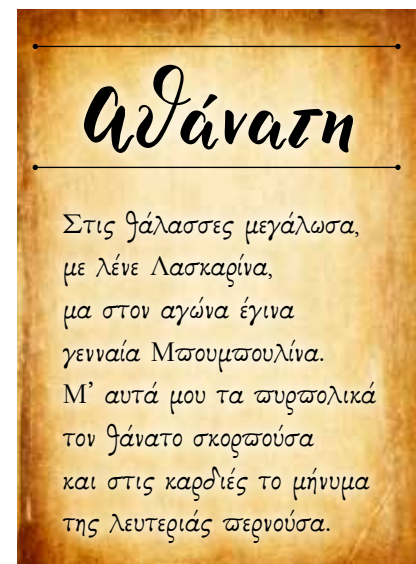
Ελληνίδα αγωνίστρια στο μέτωπο, με αποτέλεσμα να πεθάνει ακαριαία.

Έτσι, η Μπουμπουλίνα, που από αγάπη για την πατρίδα έδωσε αμέτρητες γενναίες μάχες κατά των Τούρκων, που αφιέρωσε όλη της τη ζωή για την απελευθέρωση του έθνους της, πέθανε σε ηλικία 54 ετών για ήσσονος σημασίας λόγο σε μια περίοδο πολύ κρίσιμη για την Ελλάδα.

Οι Ρώσοι, μετά τον θάνατό της, της απένεμαν τον τίτλο της «Ναυάρχου», έναν τίτλο με παγκόσμια μοναδικότητα για γυναικεία μορφή. Στην παγκόσμια ιστορία έμεινε γνωστή ως η μοναδική γυναίκα ναύαρχος και ως η ενδοξότερη Ελληνίδα που θυσίασε τα πάντα μέσα σε λίγα χρόνια για την απελευθέρωση του τόπου. Το 2018 ήταν η σειρά της Ελλάδας να τιμήσει αυτήν τη γυναίκα και να της απονεμίσει τον βαθμό της υποναυάρχου επί τιμή, τον Πολεμικό Σταυρό Α΄ Τάξεως και το Μετάλλιο Εξαιρέτων Πράξεων για «τον απάραμιλλο ηρωισμό της, την αυτοθυσία και την αφοσίωση που επέδειξε προς το Ελληνικό Έθνος, ώστε να υψωθεί στη μνήμη όλων των Ελλήνων και Ελληνίδων ως εθνικό ιδεώδες».

Σήμερα, τα τιμημένα λείψανά της βρίσκονται στο αρχοντικό Χατζηγιάννη-Μέξη, που έχει μετατραπεί σε μουσείο Σπετσών.

Αντωνοκοπούλου Αμάντα,
Α΄ Γ Λυκείου

Η Έξοδος

Διήγημα από τα «Μεγάλα χρόνια» του Γιάννη Βλαχογιάννη

Το Μεσολόγγι τώρα τοιμάζεται να βγει, με το σπαθί. Τοιμάζεται κι η χήρα Μάνθα, η Μεσολογγίτισσα, να βγει κι αυτή. Ο Τούρκος α' νικήθηκε χίλιες φορές, της πείνας το θεριό είν' ανίκητο. Έτσι ο λαός, μαζί με τη Φρουρά, πήρανε την απόφαση. Κι απόψε...

Νύχτα, σκοτάδι. Η χήρα στα τυφλά ψηλαφώντας νύρε το δέμα να τα ρούχα τ' άχαρα του μακαρίτη ανδρός της. Η μπόμπα η τούρκικη τον έκοψε στα δυο, μόλις άρχιζε η πολιορκία.

Κι αυτό μονάχα; Το βόδι, το σπαθί, της αρρώστιας η οργή, της πείνας η κατάρα θέρισαν κάθε δικό της, γύρω της.

Έρημη η χήρα, έρημη με την Ανθή την κόρη της, επτά χρονώ μικρούλια κι άρρωστη, στα βάσανα μπασμένη, από την πείνα αγνώριστη, φάντασμα ζωντανό, κι ήμερο κι ιληρό σαν ήλιλου κόσμου πλάσμα.

Η χήρα ντυμένη βρίσκεται με τη στολή, τη λεβέντικη και τη ματόβα-

φη τ' αντρός της. Τη φύλαγε σαν άγιο λείψανο, τόσον καιρό. Και τώρα πόσα γέλια θ' άκουγε, μέρα έτσι να την έβλεπε κανείς. Τόσο είν' άχαρη και τόσο κωμική. Κι έχει στη μέση της ζωσμένο το σπαθί.

Και πρέπει να 'ναι τόσο τρομερή κι η όψη κι η ματιά της, που θα 'διωχνε ακόμα και του χωρατού τον ίσκιο από μπροστά της. Κι είναι τόσες άηλιες, χήρες είτε ανύπαντρες, νιες και γριές, αντροντυμένες, έτοιμες να βγουν απόψε...

Την κόρη της σηκώνει από το στρώμα. Το χάδι της καρδιάς τραχύ της βγαίνει απ' το λαιμό. Μοιάζει σαν προσαγή και σα φοβέρισμα. Τη σέρνει από το χέρι, της κρυφομιθιέ, μα στην αγκαλιά να τη σηκώσει δεν μπορεί. Τέτοια δύναμη κι η μάνα δεν την έχει.

Τραβούν αργά το δρόμο κατά τα προχώματα, μαζί με τ' άλλο ρέμα του κόσμου που τραβά.

Ζυγώνει η ώρα. Κανένας δε φωνάζει, κι όμως μια σύμικτη βοή ακολουθεί τον ίδιο δρόμο.

Η χήρα σκύβει για στερνή φορά, κι άγρια και βραχνερά την άμοιρη μικρούλια θέλει να ορμηνέψει.

– Ανθή μου, Ανθή, Ανθήτσα μου, εδώ που θα κινήσουμε, σφιχτά να μου κρατείς τη φουστανέλα. Τίποτ' άλλο να μη βλῆψεις και να μην ακούς: Τη φουστανέλα να μη χάσεις απ' τα χέρια σου! Ανθή μου, Ανθήτσα μου... Εδώ που πάμε, για να σε γλιτώσω πρέπει να χτυπώ με το σπαθί, μ' ό,τι μπορώ. Δε θα 'χω όλο το νου μου απάνου σου. Βαστάξου εσύ με τα χεράκια σου, με την καρδιά σου! Πιάσου...

Και κινήσανε. Μεσ στη θεοποντή, που ανοίγαν και περνούσανε, χωρίς να γείρει πίσω, κάποτε ρωτούσε η χήρα:

– Πού είσαι, Ανθή;

– Εδώ είμαι, μάνα.

Μα κάποτε, κι εκεί που πλάκωσε το κύμα το τρανό, και σάρωσε και σαρώθηκε, η χήρα ξέχασε την Ανθή, για μόνη μια στιγμή· ξέχασε και να τη ρωτήσει. Κι άμα βρέθηκε σε μια βρουλιά κρυμμένη και πήρε αναπνοή, τότε είδε πως έλειπε η Ανθή της.

Δεν άργησε ύστερα στη ράχη απάνου να βρεθεί. Τότε γύρισε στον εαυτό της. Τότε ξύπνησε της θυγατέρας ο καημός μεσ στην καρδιά της.

– Ανθή!, φώναξε και πάηι φώναξε.

– Ανθή! Ανθήτσα!

Του κάκου! Η Ανθήτσα πάει πια! Πάει και το Μεσολόγγι.

«Εμείς, η ελληνική μας γλώσσα και το 1821»

Η επιδεικτική χρησιμοποίηση ξένων λέξεων και εκφράσεων θεωρείται στάση που ταιριάζει σε ανθρώπους που δεν έχουν στέρεη γλωσσική παιδεία.

Αξιότιμοι καθηγητές, γονείς, αγαπητοί συμμαθητές,

Σήμερα, στην Ελλάδα, 200 χρόνια μετά το 1821, με αφορμή τον εορτασμό των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821, είναι περισσότερο επίκαιρο παρά ποτέ το θέμα της αλλοίωσης της γλωσσικής μας ταυτότητας. Στις μέρες μας παρατηρείται το φαινόμενο του μιμητισμού και της άκριτης υιοθέτησης ξένων προτύπων και γλωσσικών στοιχείων. Είναι γεγονός βέβαια ότι έως έναν βαθμό οι κοινωνικές συνθήκες και η παγκοσμιοποίηση έχουν επιβάλει την

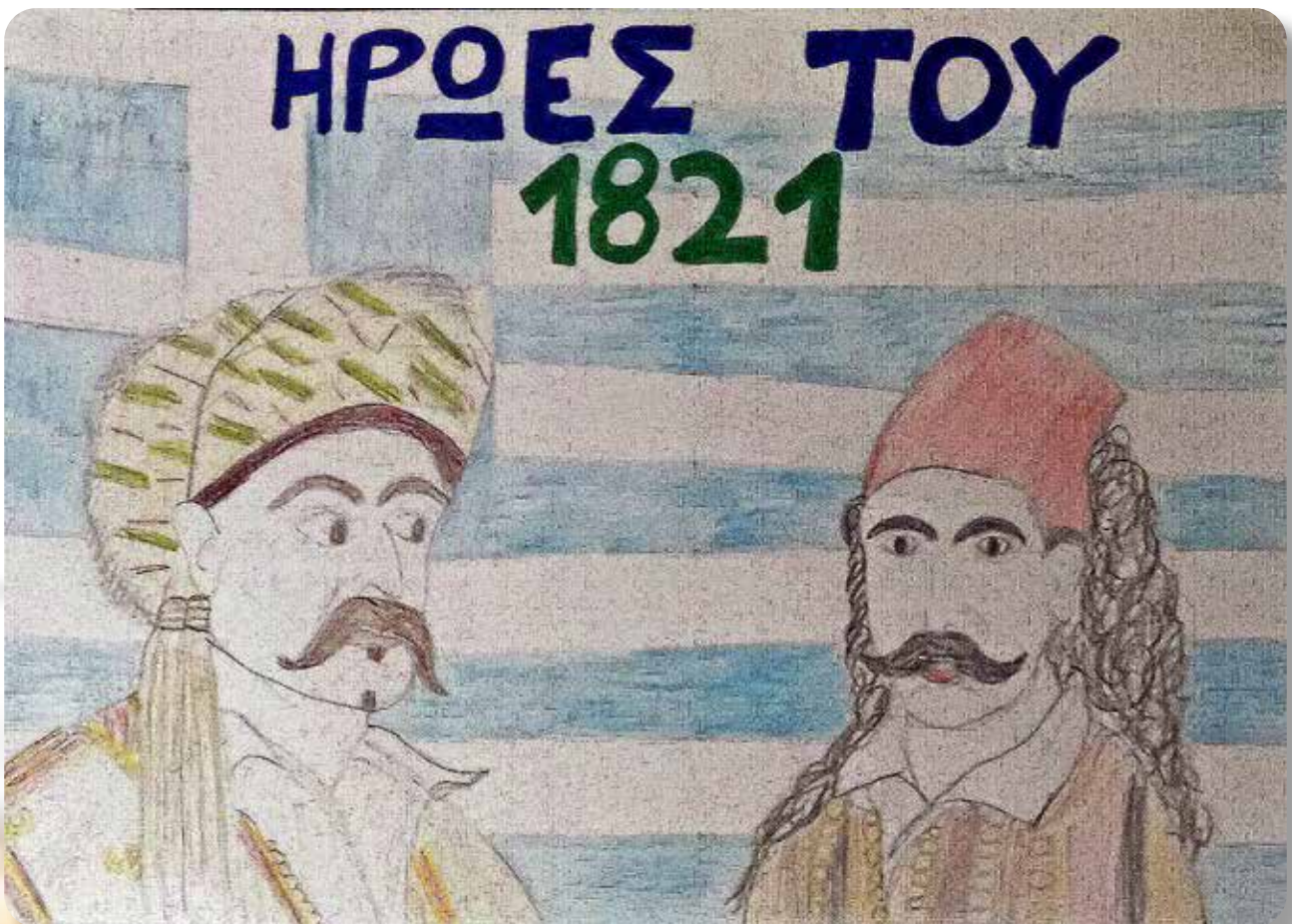
κυριαρχία όρων από την τεχνολογία, το διαδίκτυο και τη διαφήμιση, με αποτέλεσμα η γλώσσα μας να χάνει τη γνησιότητά της και τον λεξιλογικό της πλούτο. Πολλοί άνθρωποι καταφεύγουν στην επιδεικτική χρησιμοποίηση ξένων λέξεων, ακολουθώντας μια τάση για μοντερνισμό και θεωρώντας ότι με αυτόν τον τρόπο θα εντυπωσιάσουν. Αυτό το φαινόμενο είναι απόρροια της έλλειψης στέρεης γλωσσικής παιδείας, καθώς δεν διαθέτουν ισχυρές γλωσσικές αντιστάσεις, ώστε να αντιληφθούν τη σημασία της καλλιέργειας της μητρικής μας γλώσσας και την ανάγκη σεβασμού σε αυτήν.

Αρκεί να αναλογιστούμε πόσο σημαντικό ρόλο έπαιξε η γλώσσα στην κατάκτηση της ελευθερίας των Ελλήνων

και πόσο αγωνίστηκαν για να αποκτήσουν έστω κάποιες στοιχειώδεις γνώσεις. Έτσι και μεις πρέπει να ακολουθήσουμε το παράδειγμά τους και να μην σταματήσουμε να μορφωνόμαστε, δίνοντας έμφαση στη δική μας γλώσσα και χωρίς να παρασυρόμαστε από την ξενομανία που μας καταβάλλει. Εξάλλου, η γλώσσα αποτελεί το όχημα των παραδόσεων και του πολιτισμού μας που με θυσίες μας εξασφάλισαν οι πρόγονοί μας. Για αυτό και έχουμε χρέος να φανούμε αντάξιοί τους και να διατηρήσουμε τη γλώσσα μας ζωντανή και ακέραια!!

Σας ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας.

Αννα Μαράβα, Β'2 Λυκείου

Κουτούδη Δήμητρα, Β'1 Γυμνασίου

Αναδρομή στη σχολική μου γιορτή για την επέτειο των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821

Σάββατο 25^{ης} Μαρτίου 2030.

Ραδιόφωνο: «Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή...».

Τα λόγια αυτά κατευθείαν με οδήγησαν τότε που πήγαινα Α Λυκείου, το 2021, την εποχή του κορωνοϊού, τότε που τα μαθήματα ήταν διαδικτυακά, τότε στην καραντίνα... Θυμάμαι πολύ έντονα αυτή τη σχολική γιορτή για την επέτειο των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821, διαδικτυακή και αυτή. Θέμα είχε τη ζωή, το

επαναστατικό πνεύμα του Ρήγα του Βελεστινλή και τον καθοριστικό ρόλο που έπαιξε στην αφύπνιση των Ελλήνων να αγωνιστούν για την ελευθερία τους! Πρόβες με γέλιο, ενθουσιασμό αλλά και δυσκολίες (άνοιξε κάμερα, μικρόφωνο...). Η πρώτη γιορτή χωρίς κοινό, χωρίς φωνές, μόνο εμείς και οι καθηγητές. Πώς να την ξεχάσω? Είχαμε μοιράσει και ρόλους, αλληλο αφηγητές, αληθο ιστορικά πρόσωπα.. Θυμάμαι κιόχλας που είχα αναλάβει να παίξω στο πιάνο τον Θούριο και να τον ηχογραφήσω. Τι άγχος και

αυτό μέχρι να σιγουρευτούμε ότι θα έχουμε ένα άρτιο αποτέλεσμα.. Άξιζε όμως! Η γιορτή ήταν πολύ ιδιαίτερη, ξεχωριστή, ποιος το φανταζόταν αλλιώς, να κάνεις γιορτή στο webex! Υπήρξε όμως μεράκι, καλή διάθεση, ανυπομονησία, περηφάνια, άριστη συνεργασία με συμμαθητές και καθηγητές και έτσι καταφέραμε το ακατόρθωτο! Μια φορά τα ζεις αυτά και είναι πραγματικά αξέχαστα!

Αννα Μαράβα, Β'2 Λυκείου

Κουτούδη Δήμητρα, Β'1 Γυμνασίου

1^ο Μαθητικό Μαθηματικό Φεστιβάλ

**1^ο ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ
7 & 8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2021**

Σε συνεργασία με την Περιφερειακή Διεύθυνση
Εκπαίδευσης Θεσσαλίας και με
τις Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
Καρδίτσας, Λάρισας και Τρικάλων.

Ώρα έναρξης : 11.00 π.μ
Ακολουθήστε τον σύνδεσμο
<http://bitly.ws/bwPp>

Επιμέλεια: Μπουραζάνας Κωνσταντίνος
Συντονιστής Μαθηματικών

Τα Εκπαιδευτήρια «Η Θεομήτωρ» στοχεύοντας διαρκώς στην πολύπλευρη ενημέρωση των μαθητών τους συμμετείχαν διαδικτυακά στο 1^ο Μαθητικό Μαθηματικό Φεστιβάλ.

Την Τετάρτη 7 Απριλίου 2021 οι μαθητές Λυκείου και την Πέμπτη 8 Απριλίου 2021 οι μαθητές Γυμνασίου παρακολούθησαν:

- Χαιρετισμό από την υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Κεραμέως.
- Συνέντευξη του κ. Κωνστα-

ντίνου Δασκαλάκη καθηγήτη Μ.Ι.Τ.

- Συνέντευξη του κ. Αθανασίου Φωκά καθηγήτη Cambridge.
- Ομιλία του κ. Άρη Μαυρομάτη καθηγήτη του Πανεπιστημίου Δ. Μακεδονίας με θέμα: Μαθηματικά και Τέχνη.
- Παρουσιάσεις εργασιών μαθητών-μαθητριών.

Οι μαθητές μας έλαβαν μέρος στην επίλυση γρίφων και είχαν την ευκαιρία να διαπιστώσουν ότι τα μαθηματικά δεν αποτε-

λούν ένα διδακτικό αντικείμενο με στόχο την απόκτηση στείων γνώσεων, αλλά πεδίο δημιουργικότητας, καινοτομίας, δεξιοτήτων και έκφρασης των προβληματισμών τους.

Η διοργάνωση του Φεστιβάλ έγινε με πρωτοβουλία του Συντονιστή Μαθηματικών ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Θεσσαλίας κ. Μπουραζάνα.

*Επιμέλεια - παρουσίαση:
κ. Αθβέρτη, κ. Βογιαντζή
κ. Μπενέκου, κ. Χαντζηγούλα*

Κωσταντίνος Δασκαλάκης

Βιογραφικό

Ο Κωσταντίνος Δασκαλάκης γεννήθηκε το 1981 στην Αθήνα. Τελείωσε το Βαρβάκειο Πειραματικό Λύκειο με τελικό βαθμό απολυτηρίου 20. Στη συνέχεια σπούδασε στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, όπου και άριστευσε με βαθμό πτυχίου 9.98, δηλαδή τελείωσε όλα τα μαθήματα, εκτός από ένα, με τον ανώτατο βαθμό, κάτι που δεν είχε συμβεί μέχρι τότε στην ιστορία του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Μετέπειτα συνέχισε τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο του Μπέρκλεϋ, όπου παρέλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα από το τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Πληροφορικής. Πιο συγκεκριμένα, είχε συμβάλει στη λύση αρκετών ανοικτών προβλημάτων που αφορούν την υπολογιστική πολυπλοκότητα της ισορροπίας Nas, της μαθηματικής δομής και υπολογιστικής περιγραφής των βέλτιστων δημοπρασιών, και της ανάλυσης γνωστών μεθόδων μηχανικής μάθησης, όπως ο αλγόριθμος και πολλά άλλα.

Ο ίδιος έγινε ευρύτερα γνωστός όταν το 2009 κατάφερε, με τη συνδρομή του καθηγητή του Χρίστου Παπαδημητρίου και του συνεργάτη του Πολ Γκόλντμπεργκ, να λύσει έναν δύσκολο γρίφο της πληροφορικής που έμεινε άλυτος από το 1950, τον γρίφο του Nas. Για τη διδακτορική διατριβή του βραβεύθηκε από τον διεθνή οργανισμό ACM το 2008 με το βραβείο «ACM:Doctoral Dissertation Award» ενώ εκλέχτηκε και επίκουρος καθηγητής του MIT το 2009 (προάχθηκε σε μόνιμο καθηγητή τον Μάιο του 2015).

Βραβεύσεις

- Simons Foundation Investigator Award (2018) SIAM Outstanding Paper (2011).

- Sloan Fellowship (2010).
- ACM Dissertation Award (2008).
- Kalai Prize (2008).

----- • ----- • -----

Από το μαθηματικό φεστιβάλ που παρακολούθησαμε, μεγαλύτερη εντύπωση μου έκανε η ομιλία του φημισμένου Έλληνα μαθηματικού, Κωσταντίνου Δασκαλάκη. Συγκεκριμένα, με συγκίνησε το κομμάτι όπου αναφέρθηκε στο πώς ο ίδιος διαχειρίστηκε τα λάθη. Κατά την εμπειρία του, όταν ερχόταν αντιμέτωπος με κάποιο λάθος ή αδιέξοδο δεν το άφηνε να τον αποθαρρύνει, αλλά το αντιλαμβάνονταν ως ένδειξη ότι πρέπει ο ίδιος να αλλάξει την προσέγγισή του, την νοοτροπία του. Ένωθε ότι το λάθος στάθηκε μεν εμπόδιο στην εργασία του, όμως δε τον έκανε να αποκλείσει μια διαφορετική προσέγγιση. Πράγματι, ορισμένες φορές το λάθος τον οδήγησε στην σωστή προσέγγιση, βοηθώντας τον σημαντικά. Έτσι, λοιπόν, πιστεύω πως τα λόγια του αυτά μπορούν να αποτελέσουν μια εξαιρετική συμβουλή για εμάς τους μαθητές, και σύντομα υποψηφίους πανελλήνιων, να μην αφήνουμε μια κακή επίδοση να μας δημιουργήσει αισθήματα απελπισίας και αδιεξόδου, αλλά αντιθέτως να την χρησιμοποιούμε ως αφορμή για νέα προσπάθεια, περισσότερη δουλειά, αφοσίωση στον στόχο και ίσως, αλλαγή στην νοοτροπία και τον τρόπο εργασίας μας.

----- • ----- • -----

Με αφορμή τη συνέντευξη του κ. Δασκαλάκη στο διαδικτυακό φεστιβάλ, οι μαθητές είχαμε την ευκαιρία να αναθεωρήσουμε τις έννοιες της γνώσης και της επιτυχίας. Αρχικά, ο καταξιωμένος αυτός επιστήμονας τόνισε την αξία της προσαρμοστικότητας και της ευελιξίας, σε μια εποχή που οι ρυθμοί εξέλιξης είναι φρενήρεις, προκειμένου οι νέοι να

μπορέσουμε να αντεπεξέλθουμε στις διαρκώς μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Επιπλέον, επεσήμανε την ανάγκη για μια βιώματη προσέγγιση της γνώσης που θα μπορούσε να επιτευχθεί, αν οι νέοι αξιοποιούσαν τις γνώσεις τους για την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων, αντί να περιορίζονται σε θεωρητικές αναλύσεις. Με άλλα λόγια, να γίνουμε αυτό που οι αρχαίοι πρόγονοί μας ονόμαζαν «**λόγων τε ρητήρ ἔργων τε πρῆκτῆρ**» και να θέσουμε σε εφαρμογή τις θεωρητικές γνώσεις που διδαχθήκαμε στο σχολείο. Το μέσο για τη μετουσίωση της θεωρίας σε πράξη, όπως κι ο ομιλητής τόνισε, είναι φυσικά η κριτική σκέψη. Παράλληλα, η εμπάθουση σε κάποιον τομέα και η επιδίωξη της αριστείας σε αυτόν θα μπορούσε να συμβάλει στην πρόοδο σε ατομικό, εθνικό ή και ευρύτερο επίπεδο. Βέβαια, η έννοια της αριστείας είναι άμεσα συνυφασμένη με αυτή της αποτυχίας. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ό,τι όταν κάποιος ανακαλύπτει τη βαθύτερη αιτία της αποτυχίας του, μπορεί να οδηγηθεί στην επιτυχία, όπως περιγράφει ο κ. Δασκαλάκης μέσα από την προσωπική του εμπειρία.

Επιμέλεια υλικού:

Καράλη Ειρήνη, Κοψίνη Μαρία,
Μιχαλάκης Γιώργος, Γ΄1 Λυκείου

Εφηβεία και κατάθλιψη

Η κατάθλιψη είναι η ασθένεια του 21ου αιώνα. Τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις ψυχικές διαταραχές κατά την εφηβική ηλικία δείχνουν ότι το 20% των εφήβων στον γενικό πληθυσμό έχουν συναισθηματικά προβλήματα, ενώ το 1/3 των εφήβων που χρήζουν ψυχιατρικής παρακολούθησης υποφέρουν από κατάθλιψη. Ιδιαίτερα, λόγω του εγκλεισμού που επέβαλε η πανδημία, σύμφωνα με τον παγκόσμιο οργανισμό υγείας το ποσοστό της κατάθλιψης στους εφήβους έχει αυξηθεί δραματικά.

Η εφηβεία από μόνη της έχει ψυχολογικές διακυμάνσεις και συναισθηματικές εξάρσεις, διάθεση που αλληλάζει γρήγορα, δραματικές αντιδράσεις και μεγάλη ευαισθησία. Η κατάθλιψη στην εφηβεία ξεπερνάει κατά πολύ τα συμπτώματα αυτής της αναπτυξιακής περιόδου.

Τα συμπτώματα της εφηβικής κατάθλιψης

Τα συμπτώματα της εφηβικής κατάθλιψης μοιάζουν κατά πολύ με τα συμπτώματα της κατάθλιψης των ενηλίκων αλλά παρουσιάζονται με πιο συγκεκριμένο τρόπο. Έτσι η εφηβική κατάθλιψη μπορεί να παρουσιαστεί αρχικά με τη μορφή προβλημάτων συμπεριφοράς,

κατάχρηση αλκοόλ ή ναρκωτικών ουσιών, εθισμό στο διαδίκτυο ή ως επανάσταση-αντίδραση στην οικογένεια. Επίσης μπορεί να εκδηλωθεί με διαταραχές ύπνου, ένας έφηβος να παρουσιάζει υπερυπνία (να κοιμάται δηλαδή στο μεγαλύτερο μέρος της ημέρας) ή αϋπνία. Μπορεί επίσης να συνοδεύεται και από διαταραχή της όρεξης με κύρια χαρακτηριστικά τη βουλιμία ή την ανορεξία. Η έλλειψη επίσης ενθουσιασμού, ενέργειας, κινήτρων καθώς επίσης και η αντίδραση με υπερβολικό θυμό και οργή, όπως και η υπερβολική αντίδραση στην κριτική αποτελούν συμπτώματα της εφηβικής κατάθλιψης. Άλλα ενδεικτικά συμπτώματα είναι η χαμηλή αυτοπεποίθηση και οι ενοχές, η αναποφασιστικότητα, η πτώση της επίδοσης στα μαθήματα, καθώς και η έλλειψη συγκέντρωσης και προσοχής, όπως και η απώλεια μνήμης αλλά και η απομόνωση. Τέλος, στη μείζονα κατάθλιψη μπορεί να παρουσιαστούν και αυτοκαταστροφικές τάσεις, οι οποίες δεν είναι τίποτε άλλο παρά φωνές από την πλευρά των εφήβων για βοήθεια.

Τα αίτια της κατάθλιψης στην εφηβεία

Αυτά μπορεί να είναι: α) η χημεία

του εγκεφάλου, β) τα κληρονομικά χαρακτηριστικά, γ) οι ορμονικές αλλαγές, δ) τραύματα στην παιδική ηλικία, ε) έντονη απογοήτευση και στ) μαθημένος αρνητικός τρόπος σκέψης.

Στρατηγικές πρόληψης της κατάθλιψης

Δεν μπορούμε με βεβαιότητα να πούμε πως μπορούμε να δράσουμε προληπτικά στην κατάθλιψη των εφήβων, ωστόσο κάποιοι μηχανισμοί «αποσυμπίεσης» μπορούν να ανακουφίσουν αρκετά ένα νεαρό άτομο με καταθλιπτικά χαρακτηριστικά. Έτσι ένα υποστηρικτικό κοινωνικό-φιλικό δίκτυο μπορεί να βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση. Ο έλεγχος του άγχους είναι επίσης πολύ βοηθητικός στην πρόληψη της εφηβικής κατάθλιψης. Η σωστή επικοινωνία με τους ενήλικες και η έκθεση του προβλήματος είναι πολύ βοηθητική. Η ενσυναίσθηση επίσης από την πλευρά των ενηλίκων είναι αναγκαία αλλά και προτάσεις-λύσεις για τα προβλήματα που απασχολούν τον έφηβο. Ο αθλητισμός, η καλλιέργεια κάποιων ενδιαφερόντων και δραστηριοτήτων καταπολεμούν το άγχος κι αποτελούν έναν πολύ καλό τρόπο αποσυμπίεσης των εφήβων. Νέες φιλίες, υγιείς παρέες θα βοηθήσουν επίσης προς αυτή την κατεύθυνση.

Τι μπορεί να γίνει

Εάν παρατηρηθούν κάποια από τα συμπτώματα που δείχνουν αλλαγή στη συμπεριφορά των εφήβων και τους κάνουν δυσλειτουργικούς, τότε οι έφηβοι θα πρέπει να επισκεφτούν κάποιον ειδικό, έτσι ώστε να γίνει έγκαιρη διάγνωση και να ακολουθηθεί η κατάλληλη θεραπεία. Η ψυχοθεραπεία είναι ένας τρόπος να καταλάβει ο έφηβος τι του προκάλεσε την κατάθλιψη και να εκπαιδευτεί σε έναν διαφορετικό τρόπο σκέψης.

κ. Λειβαδίτη Φωτεινή,
εκπαιδευτική ψυχολόγος MSc

«Ημερολόγια Καραντίνας»

Η περσινή χρονιά αποδείχθηκε δυσχερής και εξαντλητική για όλους και ιδιαίτερα για εμάς τους μαθητές, που κληθήκαμε να ανταποκριθούμε στα μαθητικά μας καθήκοντα μέσω διαδικτύου. Με στόχο, λοιπόν, να δούμε την κατάσταση από μία τελείως διαφορετική οπτική, «εκμεταλλευτήκαμε» το μάθημα της Πληροφορικής, στο οποίο επιχειρήσαμε να διακωμωδήσουμε την καθημερινότητά μας, κατά τη διάρκεια της καραντίνας.

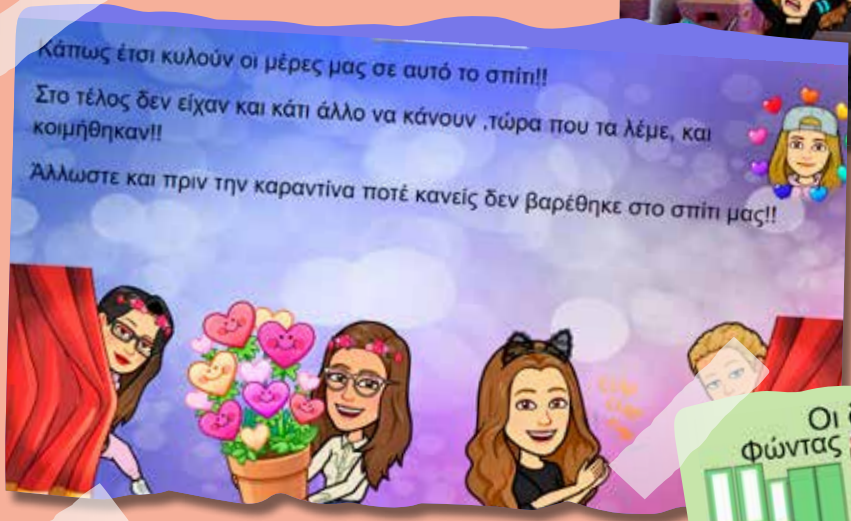
Ακολουθώντας τις οδηγίες της

εργασίας, αρχικά χωριστήκαμε σε ομάδες που η καθεμία συνεργάζονταν σε διαφορετικό «εικονικό δωμάτιο». Κάθε ομάδα με τη χρήση ατομικών Avatars, τη βοήθεια γνωστής εφαρμογής παρουσίας, πολλή δημιουργικότητα και με τη φαντασία κατάφερε να δημιουργήσει ένα «Ημερολόγιο Καραντίνας». Τα ημερολόγια ήταν ένα μικρό αντίγραφο της μουντής καθημερινότητας αλλά αντί για τα αρνητικά και τις συνέπειες που επέφερε η καραντίνα σατίριζαν τη σημασία της. Τα αποτελέσματα...

ήταν καλύτερα απ' ό,τι περιμέναμε! Και κάπως έτσι, με πολύ γέλιο και καλή διάθεση καταφέραμε να την ερμηνεύσουμε διαφορετικά. Θεωρούμε πως με αυτόν τον τρόπο ενθαρρύνουμε τους ανθρώπους και τους υπόλοιπους μαθητές, να ξεπεράσουν αυτή τη δοκιμασία που μας πλήττει παγκοσμίως με πιο διαδραστικό τρόπο.

Αναστασία-Σωτηρία Γκίνη,
Γεράσιμος Κόκκαλης
Β' 1 Γυμνασίου

Οι απόφοιτοι μας αποχαιρετούν!

Μια δύσκολη χρονιά, με εντατικό διάβασμα, άγχος και ανησυχία, περιορισμό στο σπίτι και διαδικτυακό μάθημα, έφτασε στο τέλος της. Ευτυχώς, μετά το Πάσχα, καταφέραμε όλοι, μαθητές και καθηγητές να επιστρέψουμε στα θρανία για ένα διάστημα, πριν τις Πανελλαδικές εξετάσεις.

Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, οι απόφοιτοι χαρούμενοι ήρθαν στο σχολείο να μας αποχαιρετίσουν και να μοιραστούν τη χαρά τους...

Τους ευχόμαστε κάθε καλό στο νέο τους ξεκίνημα!

Οι καθηγητές της Γ΄ Λυκείου

Ευρωπαϊκή ημέρα γλωσσών

Το Σάββατο, 25 Σεπτεμβρίου 2021, είχα την χαρά να παρευρεθώ μαζί με συμμαθητές μου στην εκδήλωση που συμμετείχε το σχολείο μου σε συνεργασία με τις καθηγήτριες ξένων γλωσσών, κ. Γεωργίου, κ. Ιωάννου, κ. Μπίθα, κ. Ψαράκη, κ. Λιόση. Η εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στον Εθνικό Κήπο αφορούσε τον εορτασμό της Ευρωπαϊκής ημέρας γλωσσών. Οι πάγκοι που αντιπροσώπευαν κάθε γλώσσα ήταν πανέμορφα στολισμένοι, ενώ εγώ προσωπικά επισκέφτηκα τον Σουηδικό και τον Γερμανικό. Όλοι τους είχαν ωραία μικρά δωράκια, τα οποία είτε είχαν πάνω τη σημαία της χώρας ή μας έδιναν γενικά πληροφορίες για το κλίμα και τον πολιτισμό της. Οι δράσεις που υπήρχαν στον χώρο περιλάμβαναν πέρα από ομιλίες και παρουσιάσεις, θεατρικά εργαστήρια, αφήγηση παραμυθιών σε διάφορες γλώσσες και κατασκευές για παιδιά μικρότερης ηλικίας.

Γενικά περάσαμε πολύ ωραία και ήταν μία εμπειρία που σίγουρα θα ήθελα να επαναλάβω και του χρόνου, γιατί για εμένα οι ξένες γλώσσες είναι πολιτισμός (... denn für mich bedeuten die Fremdsprachen KULTUR.

Κουτσουράνη Μαρίνα, Β1 Γυμνασίου

«20 ans au service de la diversité linguistique et culturelle»

La Journée européenne des langues est célébrée le 26 septembre avec des événements et des activités. 800 millions d'Européens sont encouragés à apprendre plus de langues. Pour moi, la Journée eu-

ropéenne des langues est une célébration des langues, et un pont entre de différentes cultures. Elle est l'occasion de mettre à l'honneur les plus de 200 langues et dialectes parlés en Europe.

Notre camarade Anastasië Gini a participé au concours de t-shirt de la Journée Européenne des langues avec le dessin suivant.

Penny Giannopoulou, Β2 Γυμνασίου

Γιορτή 28^{ης} Οκτωβρίου

Στη Νεολαία μας

*Αυτό κρατάει ανάλαφρο μὲς στὴν ἀνεμοζάλη
τὸ ἀπὸ τοῦ κόσμου τὴ βοή πρεσβυτικὸ κεφάλι,
αὐτὸν τὸν λόγο θὰ σᾶς πῶ, δὲν ἔχω ἄλλο κανένα:
Μεθύστε μὲ μ' ἀθάνατο κρασί τοῦ Εἰκοσιένα.*

1^η Νοεμβρίου 1940

Εἶναι οἱ στίχοι που ἔγραψε ὁ **Κωστής Παλαμᾶς** λίγες μέρες μετὰ τὴν εἰσβολὴ τοῦ Μουσοῦλινι στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ ἐμψυχώσει τοὺς νέους στὸν πόλεμο που ἀρχίζει. Ἡ υπενθύμιση τοῦ αγώνα που ἔδωσαν τὸ 1821 οἱ πρόγονοί μας ἦταν τὸ ἰσχυρότερο ἐφαπτήριο γιὰ νὰ γεννηθοῦν οἱ νέοι ἥρωες!

Ἡ 28^η Οκτωβρίου εἶναι ἓνα παγκόσμιο σύμβολο που θα διδάσκει πάντα τὴ δύναμη τοῦ πνεύματος πάνω στὴν ὕλη καὶ στὶς δυνάμεις τοῦ σκότους.

Εἶναι ἐκεῖνη ἡ μέρα τοῦ 1940, κατὰ τὴν ὁποία ὁ ἐλληνικὸς λαὸς ἀπάντησε τὸ μεγαλειώδες «ΟΧΙ», ἀρχικὰ στὴν Ἰταλικὴ αὐτοκρατορία τοῦ Μουσοῦλινι καὶ λίγο ἀργότερα καὶ στὴν ἀήτητη καὶ τρομερὴ Γερμανία τοῦ Χίτλερ. Εἶναι ἡ μέρα κατὰ τὴν ὁποία ἡ Ἑλλάδα ἐπανελάβε τὸ «μοῶν ἡβέ» τῶν Σπαρτιατῶν καὶ τὸ «τὰν ἢ ἐπί τας» τῆς ἀρχαίας Σπαρτιάτισσας. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες, περιφρονώντας

τὸ ἀποθαρρυντικὸ παράδειγμα τῶν φοβισμένων τότε ἡλῶν καὶ διαπνεόμενοι ἀπὸ αἴσθημα ἀγνῆς φιλοπατρίας, προτίμησαν τὴν ἀντίσταση ἀπὸ τὴν υποδούλωση, τὸν ἐντίμο θάνατο ἀπὸ τὴν ἀτίμωση τῆς παράδοσης. Με τὴν πίστη ὅτι τὸ δίκαιο εἶναι με τὸ μέρος τοὺς ἀνέλαβαν ἱερὸ καὶ ἀνίσσο ἀγῶνα.

Ἡ Ἰταλία, σύμμαχος τῶν Γερμανῶν, ἀφοῦ χρησιμοποίησε ὡς βάση ἐξορμήσεως τὰ ἐδάφη τῆς Ἀλβανίας, ἐξαπέλυσε ἀιφνιδιαστικὴ ἐπίθεση ἐναντίον τῆς Ἑλλάδας στὶς 28 Οκτωβρίου 1940. Σύσσωμο τὸ ἐλληνικὸ ἔθνος ξεσηκώθηκε κατὰ τοῦ εἰσβολέα καὶ ἀνέλαβε τὸν γιγαντιαῖο ἀγῶνα τοῦ μικροῦ Δαβὶδ κατὰ τοῦ φοβεροῦ Γολιάθ. Ἐπὶ ἐξάμνηνο ἡ Ἑλλάδα μαχόταν ἐναντίον τῶν Ἰταλῶν στὰ βουνὰ τῆς Ἠπείρου. Οἱ νίκες διαδέχονταν ἡ μία τὴν ἄλλη πρὸς κατὰπληξη ὅλου τοῦ κόσμου που παρακολούθουσε τὸν ἀγῶνα ἐνὸς μικροῦ ἔθνους ἐναντίον μίας αὐτοκρατορίας γιὰ τὴν υπεράσπιση τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ. Ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς με ἡρωισμό καὶ αὐτοθυσία ὄχι μόνον ματαίωσε τὰ σχέδια τοῦ εἰσβολέα, ἀλλὰ τὸν ἀπώθησε καὶ ἀρκετὰ χιλιόμετρα μέσα στο ἀλβανικὸ ἐδαφος. Ἐτσι πέτυχε τὴν πρώτη νίκη τῶν συμμάχων κατὰ τοῦ Ἄξονα. Σὲ μίᾳ περίοδο που τὰ ἔθνη τῆς Ἑυρώπης, τὸ ἓνα μετὰ τὸ ἄλλο, ὑποτάσσονταν στὴ βία τῶν Γερμανῶν, ἡ μικρὴ Ἑλλάδα ἀντιστάθηκε ἀποφασιστικὰ καὶ με τόλμη καὶ κατόρθωσε νὰ τὸνώσει τὴν πίστη στὴν τελικὴ νίκη κατὰ τοῦ φασισμοῦ καὶ τοῦ ναζισμοῦ.

Δυστυχῶς, ὁ ἐπίλογος τοῦ ἡρωικοῦ ἔπους τοῦ 1940 δὲν ὑπῆρξε ἐξίσου εὐτυχῆς με τὸ προοίμιο. Οἱ Γερ-

μανοὶ προσέτρεξαν σὲ βοήθεια τῶν Ἰταλῶν συμμάχων τους καὶ ἐπιτέθηκαν στὴν Ἑλλάδα, στὰ ἐλληνοβουλγαρικὰ σύνορα. Ἐκεῖ, στὰ οχυρά τῆς Γραμμῆς Μεταξά, γράφτηκε ἡ δευτέρη ἐποποιῆα τοῦ πολέμου, ὥσπου ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς ἀναδιπλώθηκε καὶ υπέκυψε. Ὡστόσο, ἀκόμα καὶ αὐτὴ ἡ ἀποτυχία μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ νίκη, καθὼς ἡ ἀντίστασή μας στοὺς Γερμανοὺς διευκόλυνε τὶς κινήσεις τῶν συμμάχων μας στὸ μέτωπο τῆς Ἀφρικής καὶ καθυστέρησε τὴν ἐπίθεση τοῦ Χίτλερ στὴ Σοβιετικὴ Ἐνωση, με ἀποτέλεσμα ὁ φοβερός ρωσικὸς χειμῶνας νὰ παραλύσει τὰ στρατεύματά του.

Ὁ ἡρωισμὸς τῶν Ἑλλήνων ἐξέλι-

ξε τους πάντες και αναγνωρίστηκε από φίλους και εχθρούς. Ο κρατικός σταθμός της Σοβιετικής Ένωσης διακήρυξε: «Κερδίσαμε, χάρη στη θυσία σας, χρόνο για να αμυνθούμε. Ως Ρώσοι και ως άνθρωποι σας ευγνωμονούμε». Ο υπάιτιος δε της φοβερής αιματοχυσίας του Β΄ παγκοσμίου πολέμου, ο Χίτλερ, είπε: «Η ιστορική δικαιοσύνη με υποχρεώνει να διαπιστώσω ότι από όλους τους αντιπάλους που αντιμετωπίσαμε, ο Έλληνας στρατιώτης ιδίως πολέμησε με παράτολμο θάρρος και ύψιστη περιφρόνηση προς τον θάνατο».

Τα γεγονότα που ακολούθησαν την ηρωική αντίσταση των Ελλήνων στα ελληνοαλβανικά και ελληνοβουλγαρικά σύνορα υπήρξαν τραγικά, αλλά δεν έκαμψαν το αδούλωτο φρόνημα του λαού μας. Το πυκνό σκοτάδι της τριπλής κατοχής σκέπασε την πατρίδα μας. Ο λαός πείνασε, μάτωσε, σταυρώθηκε αλλά δε γονάτισε, δεν αισθάνθηκε ποτέ νικημένος. Έτσι, γράφτηκε το έπος της Εθνικής αντίστασης στις πόλεις και στα βουνά του τόπου μας αλλά και στους ωκεανούς και στις ερήμους της Αφρικής, όπου οι Έλληνες συνέχισαν να μάχονται.

Πέρασαν 81 χρόνια από τότε που η Ελλάδα ύψωσε για πολλοστή φορά το ανάστημά της απέναντι στην αδικία και τη βαρβαρότητα, για να υπερασπιστεί την ύψιστη, διαχρονική, πανανθρώπινη ιδέα της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ. Οι επετειακοί εορτασμοί ένα στόχο έχουν: να μας αφυπνίσουν, να μας θωρακίσουν ψυχικά, ώστε με σθένος να αντιστεκόμαστε σε κάθε τι κίβδηλο, ανέντιμο, αταίριαστο στην ανθρώπινη υπόσταση. Με αυτόν τον τρόπο θα τιμήσουμε την προσφορά και τη θυσία των προγόνων: δοκιμάζοντας την προσωπική μας αντοχή και αποδεχόμενοι την προσωπική μας ευθύνη.

As σκύψουμε λοιπόν με σεβασμό και ευγνωμοσύνη πάνω στους λησμονημένους τάφους εκείνων που βάδισαν στα χιονισμένα βουνά με πόδια παγωμένα και πληγές ανοιχτές, όλες τις μέρες εκείνου του ανήλιαγου χειμώνα του 1940.

As αφουγκραστούμε με συγκίνηση το αιώνιο τραγούδι των γενναίων μέσα από τους στίχους του Οδυσσέα Ελύτη:

«Γυμνώσαμε τα στήθη
και ξαπολύθηκαν οι άνεμοι
κι απ' τα νέφη τα πυκνά

τη γη καθάρισαν,
να φανούν τα λιβάδια τα πάντερπνα,
όπου αγνοί θα περπατήσουμε.
Σε χώρα μακρινή και αναμάρτητη
τώρα πορευόμαστε».

κ. Θεοδοσίου,
Φιλολόγος - Ιστορικός

Γιορτή 17^{ης} Νοεμβρίου

Αν θέλεις να πλέγεις άνθρωπος
δεν θα πάψεις ούτε στιγμή
ν' αγωνίζεσαι για την ειρήνη
και για το δίκιο.
Θα βγεις στους δρόμους,
θα φωνάξεις, τα χείλια σου
θα ματώσουν απ' τις φωνές
το πρόσωπό σου θα ματώσει
από τις σφαίρες
— μα ούτε βήμα πίσω.
Κάθε κραυγή σου μια πετριά στα
τζάμια των πολεμοκάπηλων
Κάθε χειρονομία σου
σα να γκρεμίζεις την αδικία.
Και πρόσεξε:
μη ξεχαστείς ούτε στιγμή.
Έτσι λίγο να θυμηθείς
τα παιδικά σου χρόνια
αφίνεις χιλιάδες παιδιά
να κομματιάζονται την ώρα που
παίζουν ανύποπτα στις πολιτείες...
Τ. Λειβαδίτης

Από τις δραστηριότητες του σχολείου μας...

Επίσκεψη της Γ΄ Λυκείου
στον Αρχαιολογικό χώρο του Κεραμεικού

Επίσκεψη της Α΄ Λυκείου
στην Αρχαία Αγορά και το Ναό του Ηφαιστου

«Περπατώντας στην πόλη και το βουνό...»

Παναθηναϊκό Στάδιο

Απολαμβάνοντας τη φύση...

Παναθηναϊκό Στάδιο

Οι μαθητές του Λυκείου επισκέφτηκαν το Παναθηναϊκό Στάδιο, το Ζάππειο Μέγαρο, το Ολυμπείο και την Πύλη του Αδριανού.

Οι μαθητές της Β΄ Γυμνασίου έκαναν μια σύντομη απόδραση στο βουνό του Υμηττού, κοντά στη φύση...

Απόδραση της Β΄ Γυμνασίου στο βουνό του Υμηττού

Πύλη Αδριανού

Στύλοι Ολυμπίου Διός

Ζάππειο Μέγαρο

Εντυπώσεις, σκέψεις μαθητών της Α' γυμνασίου με αφορμή την επίσκεψή τους στο Μουσείο Αρχαίας Τεχνολογίας

“

«... Έμεινα εντυπωσιασμένη από τα εκθέματα του μουσείου. Ιδιαίτερη έκπληξη μου προξένισε η κόυπα του Πυθαγόρα, επειδή συνδέεται με την αξία του μέτρου στη ζωή μας, δηλαδή το "μέτρον άριστον" που ύμνησαν οι αρχαίοι Έλληνες».

Αναστασία Βουτινά, Α'1

“

«... Μάθαμε πολλά για τα μουσικά όργανα των αρχαίων Ελλήνων και παίξαμε επιτραπέζια παιχνίδια με τα οποία διασκέδαζαν τα παιδιά της ηλικίας μας κάποιους αιώνες πριν».

Ορέστης Καρώνης, Α'1

”

“

«... Είδαμε το υδραυλικό πιάνο, την κιθάρα του Απόλλωνα, λύρες, κρουστά, πνευστά και έγχορδα όργανα. Ακούσαμε από ένα ηχειάκι μερικά από αυτά και χτυπήσαμε το τύμπανο που ήταν ομοίωμα του αρχαίου τυμπάνου».

Παναγιώτα Γκιόλια, Α'1

”

«... Η αξεπέραστη προσφορά των Αρχαίων Ελλήνων στους τομείς της φιλοσοφίας, των Καλών Τεχνών και της Τεχνολογίας είναι πασίγνωστη και αναμφισβήτητη. Αυτή την άγνωστη σε εμάς τεχνολογία τη γνωρίσαμε με τον περίπατό μας στις 2 Νοεμβρίου. Το ενδιαφέρον μας επικεντρώθηκε στη συλλογή των αρχαίων μουσικών οργάνων. Ορισμένα είναι η ύδραυλις του Κτσειβίου, ο άσκαυλος, το ρόπτρον, το σείστρον, τα κρόταλα. Η έκπληξη, η απορία, η υπερηφάνεια ήταν τα κυρίαρχα συναισθήματά μου».

Ειρήνη Γεωργίου, Α'1

«... Τα όργανα που ξεχώρισα ήταν η αρχαία φόρμιγγα και η άρπα της θεάς Αθηνάς».

Μιχάλης Καλαράς, Α'1

«... Ο περίπατός μας τελείωσε με την επίσκεψη στον Εθνικό κήπο στο κέντρο της Αθήνας. Μέχρι να φτάσουμε στον προορισμό μας είδαμε τη Βουλή, τους τσοηλιάδες που κατά τριάδες πήγαιναν για την αλληλαγή φρουράς και τα νεοκλασικά κτίρια που στολίζουν την Αθήνα για χρόνια τώρα».

Δήμητρα Καλογέρη, Α'1

«... Η επίσκεψη στον Εθνικό κήπο μου έδωσε την ευκαιρία να εμπνευστώ από την ομορφιά της φύσης και να προσπαθήσω να αποτυπώσω στο χαρτί αυτή τη μαγεία που μόνο η φύση και τα πλάσματά της μπορούν να σου δώσουν».

Νεκταρία Αρριανά, Α'1

«... Οι αγαπημένες μου εφευρέσεις ήταν: ο αυτόματος πωλητής νερού, οι αυτόματες πύλεις και φυσικά το αυτόματο θέατρο που έπαιζε μόνο του μια ολόκληρη σκηνή από την Ιλιάδα. Όλα αυτά τα επιτεύγματα και πολλά άλλα κάνουν αυτό το μουσείο ξεχωριστό και άξιο σε όλα αυτά τα βραβεία που έχει κερδίσει».

Νικόλας Τσάκαλος, Α'3

«... Μια από τις πολλές τεχνολογικές εφευρέσεις ήταν το πρώτο ρομπότ της ιστορίας που έμοιαζε με άνθρωπο. Δεν περίμενα να ακούσω ότι ένα ρομπότ εξυπηρετούσε τους αρχαίους Έλληνες σερβίροντας τους το νερό ή το κρασί τους σε συμπόσια και σε εκδηλώσεις».

Χριστόφορος Οικονομίδης, Α'3

«... Στον επάνω όροφο του μουσείου υπάρχει το πυθαγόρειο ποτήρι που αν το γεμίσεις με νερό ή κρασί πάνω από τη γραμμή θα το χάσεις όλο το περιεχόμενο αμέσως. Σύμφωνα με τον Πυθαγόρα, όποιος θέλει τα πολλά χάνει και τα λίγα».

Χαρά Σπηλιοπούλου, Α'3

